Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0147

Έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το κράτος δικαίου

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 29ης Απριλίου 2026 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το κράτος δικαίου (2025/2239(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και ιδίως το άρθρο 2, το άρθρο 3 παράγραφος 1, το άρθρο 3 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 4 παράγραφος 3 καθώς και τα άρθρα 5, 6, 7, 11, 19 και 49,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως τα άρθρα της που αφορούν τον σεβασμό, την προστασία και την προαγωγή της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση, μεταξύ άλλων τα άρθρα 70, 258, 259, 260, 263, 265 και 267,

– έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»),

– έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2025, με τίτλο «Έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου — Η κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2025)0900), και το παράρτημά της το οποίο περιλαμβάνει συστάσεις προς τα κράτη μέλη,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για

την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης[1] (κανονισμός για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων[2] (κανονισμός περί κοινών διατάξεων),

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης[3] (δημοσιονομικός κανονισμός) και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 3,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος «Πολίτες, Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 390/2014 του Συμβουλίου[4],

– έχοντας υπόψη τη δέσμη προτάσεων της Επιτροπής για ένα πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034,

– έχοντας υπόψη τις πράξεις των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, η Διεθνής Σύμβαση για την κατάργηση πάσης μορφής φυλετικών διακρίσεων (CERD), η Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών και η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΔΑΑ), η Διακήρυξη για τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές ή εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες, τις συστάσεις του φόρουμ

---

1 ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
2 ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
3 ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
4 ΕΕ L 156 της 5.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj.

των Ηνωμένων Εθνών για θέματα μειονοτήτων, και τις συστάσεις και εκθέσεις της καθολικής περιοδικής εξέτασης των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και τη νομολογία των οργάνων παρακολούθησης των Συνθηκών των Ηνωμένων Εθνών και τις ειδικές διαδικασίες του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών,

– έχοντας υπόψη τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών για το καθεστώς των εθνικών θεσμών (αρχές των Παρισίων), που εγκρίθηκαν από το ψήφισμα 48/134 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών της 20ής Δεκεμβρίου 1993,

– έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε το 1998, και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που εγκρίθηκαν τον Ιούνιο του 2004,

– έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων, καθώς και τις συμβάσεις, τις συστάσεις, τα ψηφίσματα, τις γνωμοδοτήσεις και τις εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, της Επιτροπής Υπουργών, του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, της Συντονιστικής Επιτροπής για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση της ποικιλομορφίας και της ένταξης, της Επιτροπής της Βενετίας και άλλων οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας,

– έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες και τη σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης,

– έχοντας υπόψη την 34η γενική έκθεση δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για το 2024,

– έχοντας υπόψη την 25η γενική έκθεση δραστηριοτήτων (2024) της ομάδας χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της διαφθοράς (GRECO),

– έχοντας υπόψη το μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 23ης Μαΐου 2007, καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης την περίοδο 2025-2026,

– έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του δικηγορικού επαγγέλματος, η οποία εγκρίθηκε στις 12 Μαρτίου 2025 και τέθηκε προς υπογραφή στις 13 Μαΐου 2025,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας[5],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2016 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα[6],

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2017, όσον αφορά τη διαπίστωση της ύπαρξης σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης του κράτους δικαίου από τη Δημοκρατία της Πολωνίας (COM(2017)0835), σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με την προστασία των μειονοτήτων και την απαγόρευση των διακρίσεων σε βάρος τους στα κράτη μέλη της ΕΕ[7],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Μαρτίου 2018 σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να ενεργοποιήσει το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ όσον αφορά την κατάσταση στην Πολωνία[8],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Απριλίου 2018 σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας ενός μέσου για τις ευρωπαϊκές αξίες που θα στηρίζει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που προάγουν τις θεμελιώδεις αξίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε τοπικό και εθνικό επίπεδο[9],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με πρόταση να κληθεί το Συμβούλιο να διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση[10],

---

5 ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/343/oj.
6 ΕΕ C 215 της 19.6.2018, σ. 162.
7 ΕΕ C 463 της 21.12.2018, σ. 21.
8 ΕΕ C 129 της 5.4.2019, σ. 13.
9 ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 117.
10 ΕΕ C 433 της 23.12.2019, σ. 66.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα για τις μειονότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση[11],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την ανάγκη ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού για την προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων[12],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2019, με τίτλο «Περαιτέρω ενδυνάμωση του κράτους δικαίου εντός της Ένωσης – Τρέχουσα κατάσταση και πιθανά επόμενα βήματα» (COM(2019)0163),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «Ενίσχυση του κράτους δικαίου εντός της Ένωσης – Στρατηγικό σχέδιο δράσης» (COM(2019)0343),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα[13],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τον αντίκτυπο των μέτρων κατά της COVID-19 στη δημοκρατία, τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου[14],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών «Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe» (Δέσμη προστασίας μειονοτήτων – ένα εκατομμύριο υπογραφές για την πολυμορφία στην Ευρώπη)[15],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Μαρτίου 2021 σχετικά με την ανακήρυξη της ΕΕ ως ζώνης ελευθερίας για τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ[16],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Ιουνίου 2021 σχετικά με την κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 περί αιρεσιμότητος[17],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Ιουνίου 2021 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2020 για το κράτος δικαίου[18],

---

11 ΕΕ C 363 της 28.10.2020, σ. 13.
12 ΕΕ C 363 της 28.10.2020, σ. 45.
13 ΕΕ C 395 της 29.9.2021, σ. 2.
14 ΕΕ C 415 της 13.10.2021, σ. 36.
15 ΕΕ C 445 της 29.10.2021, σ. 70.
16 ΕΕ C 474 της 24.11.2021, σ. 140.
17 ΕΕ C 67 της 8.2.2022, σ. 86.
18 ΕΕ C 81 της 18.2.2022, σ. 27.

– έχοντας υπόψη οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου αριθ. 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου και της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Ιουλίου 2021 σχετικά με τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης[19],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τον χαρακτηρισμό της έμφυλης βίας ως νέου τομέα εγκληματικότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ[20],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με την ενίσχυση της δημοκρατίας και της ελευθερίας και πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ: η αθέμιτη χρήση αγωγών αστικού και ποινικού δικαίου για τη φίμωση δημοσιογράφων, ΜΚΟ και της κοινωνίας των πολιτών[21],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με την αξιολόγηση των προληπτικών μέτρων για την αποφυγή της διαφθοράς, των παράτυπων δαπανών και της κατάχρησης των ενωσιακών και εθνικών κονδυλίων όσον αφορά τα ταμεία έκτακτης ανάγκης και τους τομείς δαπανών που αφορούν τη διαχείριση κρίσεων[22],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Μαρτίου 2022 σχετικά με τη συρρίκνωση του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη[23],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Μαρτίου 2022 σχετικά με το κράτος δικαίου και τις συνέπειες των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[24],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2021 για το κράτος δικαίου[25],

---

19 ΕΕ C 99 της 1.3.2022, σ. 146.
20 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 88.
21 ΕΕ C 205 της 20.5.2022, σ. 2.
22 ΕΕ C 251 της 30.6.2022, σ. 48.
23 ΕΕ C 347 της 9.9.2022, σ. 2.
24 ΕΕ C 347 της 9.9.2022, σ. 168.
25 ΕΕ C 479 της 16.12.2022, σ. 18.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2022 σχετικά με το κράτος δικαίου και την πιθανή έγκριση του πολωνικού εθνικού σχεδίου ανάκαμψης (RRF)[26],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020 και το 2021[27],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διαπιστώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, η ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση[28],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την αύξηση των εγκλημάτων μίσους κατά ΛΟΑΤΚΙ ατόμων σε όλη την Ευρώπη μέσα από το πρίσμα της πρόσφατης ομοφοβικής δολοφονίας στη Σλοβακία[29],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με τη φυλετική δικαιοσύνη, την απαγόρευση των διακρίσεων και την καταπολέμηση του ρατσισμού στην ΕΕ[30],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της Ουγγαρίας με τους προβλεπόμενους στον κανονισμό για την αιρεσιμότητα όρους του κράτους δικαίου και την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας[31],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 30ής Μαρτίου 2023 σχετικά με την έκθεση του 2022 για το κράτος δικαίου – η κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση[32],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Απριλίου 2023 σχετικά με τις θεσμικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης[33],

---

26 ΕΕ C 493 της 27.12.2022, σ. 108.
27 ΕΕ C 125 της 5.4.2023, σ. 80.
28 ΕΕ C 125 της 5.4.2023, σ. 463.
29 ΕΕ C 149 της 28.4.2023, σ. 22.
30 ΕΕ C 161 της 5.5.2023, σ. 10.
31 ΕΕ C 167 της 11.5.2023, σ. 74.
32 ΕΕ C 341 της 27.9.2023, σ. 2.
33 ΕΕ C, C/2023/442, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/442/oj.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2023 σχετικά με τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ουγγαρία και τη δέσμευση ενωσιακών κονδυλίων[34],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής για τη διερεύνηση της χρήσης του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης (PEGA) και τη σύστασή του, της 15ης Ιουνίου 2023, προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με τη διερεύνηση εικαζόμενων παραβάσεων και περιστατικών κακοδιοίκησης κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης σε σχέση με τη χρήση του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης[35],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Ιουλίου 2023 σχετικά με τον εκλογικό νόμο, την ερευνητική επιτροπή και το κράτος δικαίου στην Πολωνία[36],

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση που εξέδωσαν στις 6 Δεκεμβρίου 2023 η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας με τίτλο «Το μίσος δεν έχει θέση εδώ: η Ευρώπη ενωμένη ενάντια στο μίσος» (JOIN(2023)0051),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση – ετήσια έκθεση 2022 και 2023[37],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ ώστε να περιλαμβάνει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους[38],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Φεβρουαρίου 2024 με τίτλο «Έκθεση σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2023 για το κράτος δικαίου»[39],

---

34 ΕΕ C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.

35 ΕΕ C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

36 ΕΕ C, C/2024/3995, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3995/oj.

37 ΕΕ C, C/2024/5739, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5739/oj.

38 ΕΕ C, C/2024/5733, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.

39 ΕΕ C, C/2024/6743, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 29ης Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με την εμβάθυνση της ολοκλήρωσης της ΕΕ ενόψει της μελλοντικής διεύρυνσης[40],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης)[41],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Απριλίου 2024 σχετικά με τις εν εξελίξει ακροάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ σχετικά με την Ουγγαρία για την ενίσχυση του κράτους δικαίου και τις σχετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις[42],

– έχοντας υπόψη την περάτωση της διαδικασίας του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ για την Πολωνία, όπως ανακοινώθηκε από την Επιτροπή στις 29 Μαΐου 2024, σε συνέχεια των μέτρων που έλαβε η Πολωνία για την αποκατάσταση της συμμόρφωσής της με τα ενωσιακά πρότυπα για το κράτος δικαίου,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2024, συμπεριλαμβανομένου του χάρτη πορείας για τις μελλοντικές εργασίες σχετικά με τις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024 (JOIN(2020)0005), που παρατάθηκε έως το 2027,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2024, με τίτλο «Χρηματοδότηση για την προώθηση, την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων — Ετήσια έκθεση του 2024 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ» (COM(2024)0456),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Μαΐου 2025 σχετικά με τον ανανεωμένο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό για την Ένωση σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο[43],

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 16ης Ιουλίου 2025, που αφορά κανονισμό του Συμβουλίου για τον καθορισμό του

---

40 ΕΕ C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

41 ΕΕ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

42 ΕΕ C, C/2025/3705, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

43 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0090.

πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028 έως 2034 (COM(2025)0571),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Οκτωβρίου 2025, με τίτλο «Ένωση ισότητας: στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ για την περίοδο 2026-2030»·

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 2025, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2025 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2025)0690) και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (δέσμη μέτρων για τη διεύρυνση, της 4ης Νοεμβρίου 2025),

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 12ης Νοεμβρίου 2025, με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας: Ενδυνάμωση ισχυρών και ανθεκτικών δημοκρατιών» (JOIN(2025)0791),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Νοεμβρίου 2025, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών» (COM(2025)0790),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2025 σχετικά με την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διαπιστώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, η ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση[44],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος αιρεσιμότητας όσον αφορά το κράτος δικαίου[45],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιανουαρίου 2026, με τίτλο «Ένωση ισότητας: στρατηγική για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2026-2030» (COM(2026)0012),

– έχοντας υπόψη τις ειδικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με την επιβολή του δικαίου της ΕΕ (28/2024), της 22ας Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με το κράτος δικαίου στην ΕΕ (03/2024), και της 10ης Ιανουαρίου 2022 σχετικά με την ενωσιακή στήριξη για το κράτος δικαίου στα Δυτικά Βαλκάνια (01/2022), την επισκόπησή του, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με το κράτος δικαίου (02/2024), και την ειδική έκθεση σχετικά με τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση ΜΚΟ από την ΕΕ (11/2025), καθώς και τις αντίστοιχες συστάσεις τους,

---

44 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0283.
45 Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0343.

– έχοντας υπόψη τις πολιτικές κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2024-2029, που παρουσίασε στο Κοινοβούλιο στις 18 Ιουλίου 2024 η Ursula von der Leyen, τότε υποψήφια για το αξίωμα της Προέδρου της Επιτροπής· έχοντας υπόψη την ομιλία της Προέδρου της Επιτροπής για την κατάσταση της Ένωσης, της 10ης Σεπτεμβρίου 2025, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2025, με τίτλο «Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2026» (COM(2025)0870),

– έχοντας υπόψη τις έρευνες του Ευρωβαρόμετρου του 2024 και του 2025,

– έχοντας υπόψη τα πορίσματα της έρευνας του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου αριθ. 569, του Σεπτεμβρίου του 2025, σχετικά με τις προκλήσεις και τις προτεραιότητες της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις, έρευνες και γνωμοδοτήσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA),

– έχοντας υπόψη το έγγραφο που υπέβαλε ο FRA στην Επιτροπή στο πλαίσιο της κατάρτισης της έκθεσης του 2025 για το κράτος δικαίου,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, της 2ας Απριλίου 2025, με τίτλο «Η τοπική και περιφερειακή προοπτική στην εφαρμογή του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση»,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Νομικής Κλινικής για το κράτος δικαίου του Δημοκρατικού Ινστιτούτου του Πανεπιστημίου Κεντρικής Ευρώπης, με τίτλο «Rule of Law beyond the EU Member States – Assessing the Union’s Performance 2025» (Κράτος δικαίου πέραν των κρατών μελών της ΕΕ – Αξιολόγηση των επιδόσεων της Ένωσης),

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που ζήτησε η Επιτροπή Προϋπολογισμών με τίτλο «The tools for protecting the EU budget from breaches of the rule of law: the Conditionality Regulation in context» (Τα εργαλεία για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από

παραβιάσεις του κράτους δικαίου: ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα στο πλαίσιο αυτό)[46],

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του σχετικά με τις παραβιάσεις της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα κράτη μέλη,

– έχοντας υπόψη τις εκθέσεις ανατροφοδότησης, τους απολογισμούς αποστολών, τις ερωτήσεις με αίτημα γραπτής απάντησης και τις ληφθείσες απαντήσεις της Ομάδας Παρακολούθησης της Δημοκρατίας, του Κράτους Δικαίου και των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (DRFMG)[47],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και της Επιτροπής Προϋπολογισμών, καθώς και τη γνωμοδότηση της Υποεπιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A10-0091/2026),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και όπως ανταναικλώνται στον Χάρτη και κατοχυρώνονται στις διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Χάρτης είναι μέρος του πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξίες αυτές είναι κοινές σε όλα τα κράτη μέλη και θα πρέπει να τηρούνται και να προάγονται ενεργά από την ΕΕ και κάθε επιμέρους κράτος μέλος σε όλες τους τις πολιτικές, τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικό επίπεδο με συνεκτικό τρόπο· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν

---

46 Rubio E. κ.α., «The tools for protecting the EU budget from breaches of the rule of law: the Conditionality Regulation in context» (Τα εργαλεία για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από παραβιάσεις του κράτους δικαίου: ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα στο πλαίσιο αυτό), Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δημοσιονομικών Υποθέσεων, Απρίλιος 2023.

47 Για όλες τις δραστηριότητες παρακολούθησης της DRFMG, βλ.: για την προηγούμενη θητεία: https://www.europarl.europa.eu/committees/en/libe-democracy-rule-of-law-and-fundament/product-details/20190103CDT02662, και για την παρούσα θητεία: https://www.europarl.europa.eu/committees/en/working-group-democracy-rule-of-law-and-/product-details/20241205CDT13884.

ότι δεν υπάρχει οπισθοδρόμηση όσον αφορά την προστασία των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οποιαδήποτε υπονόμευση αυτών των αξιών συνιστά συστημική απειλή για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ανθρώπων που ζουν στην ΕΕ·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 49 ΣΕΕ ορίζει ότι κάθε ευρωπαϊκό κράτος που υποβάλλει αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ πρέπει να σέβεται τις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και να δεσμεύεται να τις προάγει· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσχώρηση πρέπει να παραμείνει μια αυστηρά αξιοκρατική διαδικασία και να βασίζεται στην τήρηση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης, ιδίως όσων αφορούν τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κριτήρια της Κοπεγχάγης ορίζουν ότι οι αρχές αυτές δεν μπορούν να αγνοηθούν ή να ερμηνευθούν εκ νέου μετά την προσχώρηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τήρηση αυτή απαιτεί επίσης τη σταδιακή ευθυγράμμιση με τις πολιτικές και θέσεις της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και δη της οικείας προσέγγισης με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και τα οικονομικά κριτήρια αποτελούν τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιόπιστες μεταρρυθμίσεις και τα μη αναστρέψιμα επιτεύγματα στους εν λόγω τομείς είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ισότητας ενώπιον του νόμου και της πρακτικής άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2024, οι εσωτερικές μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να προχωρήσουν παράλληλα με τη διαδικασία διεύρυνσης, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές της ΕΕ ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του μέλλοντος·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες θα πρέπει να παρακολουθείται τακτικά και να αντικατοπτρίζεται στην έκθεση για το κράτος δικαίου·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θα πρέπει να υποστηρίζει και να προστατεύει ενεργά, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, τα κοινωνικά και θεμελιώδη δικαιώματα επί των οποίων οικοδομήθηκε· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνεχιζόμενες ανεπάρκειες στην προστασία των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων – συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος σε δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας, της κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας, της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση, της στήριξης για την πρόσβαση σε κατάλληλη στέγαση και της αρχής

της απαγόρευσης των διακρίσεων – πρέπει να θεωρούνται σοβαρή απειλή για τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2025 η ΕΕ αντιμετώπισε σοβαρές προκλήσεις και οπισθοδρόμηση της δημοκρατίας στα κράτη μέλη της σε σχέση με την προστασία του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου εντοπίζει διαρθρωτικές αδυναμίες στα δικαστικά συστήματα, στην επιβολή της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς, στις δημόσιες υπηρεσίες, στη διακυβέρνηση των μέσων ενημέρωσης και στους ελέγχους και τις ισορροπίες, ενώ παράλληλα επισημαίνει τη θετική πορεία σε αρκετά κράτη μέλη και καταδεικνύει ότι ο ετήσιος κύκλος για το κράτος δικαίου εξακολουθεί να ενθαρρύνει και να στηρίζει την πρόοδο·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο FRA τονίζει στην έκθεσή του για τα θεμελιώδη δικαιώματα για το 2025[48] ότι οι γεωπολιτικές αλλαγές και οι νομοθετικές και κοινωνικές εξελίξεις ασκούν πίεση στα θεμελιώδη δικαιώματα στην ΕΕ, και ότι οι διχαστικές πολιτικές με επίκεντρο την ταυτότητα συμβάλλουν στην αύξηση των επιπέδων ρατσισμού και μίσους, προκαλώντας δεινά σε άτομα διαφόρων εθνοτικών καταγωγών και θρησκευτικών κοινοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση επισημαίνει επίσης ότι η ρητορική μίσους και το επιβλαβές περιεχόμενο εξακολουθούν να διαδίδονται ανεξέλεγκτα στο διαδίκτυο, οι ταχείες ψηφιακές αλλαγές και οι εξελίξεις στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) απειλούν να επιδεινώσουν τις υφιστάμενες ανισότητες, και χιλιάδες ζωές που χάνονται στη θάλασσα και οι καταγγελίες για κακομεταχείριση στα σύνορα εγείρουν ανησυχίες σχετικά με τη μεταχείριση των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τάσεις αυτές απειλούν τις δημοκρατικές αξίες και την ισότητα, θέτοντας σε κίνδυνο τα θεμελιώδη δικαιώματα των ανθρώπων, και ότι ένα τμήμα των κατοίκων της ΕΕ εξακολουθεί να δυσκολεύεται οικονομικά εν μέσω των συνεχιζόμενων δύσκολων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, οι οποίες επηρεάζουν δυσανάλογα όσους διατρέχουν ήδη κίνδυνο φτώχειας και επιδεινώνουν τις υφιστάμενες ανισότητες για τις μειονεκτούσες ομάδες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν το 2024, υπάρχουν θετικές εξελίξεις, όπως η νομοθεσία της ΕΕ για τη ρύθμιση των διαδικτυακών χώρων και της ΤΝ, η οποία επιδιώκει να διασφαλίσει ένα ψηφιακό περιβάλλον που σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ένα κράτος μέλος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ εξακολουθούν να υφίστανται μακροχρόνιες ανησυχίες όσον αφορά τη συστημική

---

48 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «Έκθεση για τα θεμελιώδη δικαιώματα – 2025», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2025.

συγκέντρωση της πολιτικής εξουσίας, τη διάβρωση των θεσμικών ελέγχων και ισορροπιών και την αποδυνάμωση των ανεξάρτητων εποπτικών αρχών, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις αυξανόμενες πιέσεις που ασκούνται στον χώρο της κοινωνίας των πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ, η έκθεση για το κράτος δικαίου του 2025 δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς τη σοβαρότητα αυτών των πιέσεων και τις σχετικές διαρθρωτικές απειλές, ενώ οι συστάσεις που διατυπώνονται είναι περιορισμένες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τις επίμονες ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, τη διαφθορά και τους ελέγχους και τις ισορροπίες σε ορισμένα κράτη μέλη·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή δεν αντιμετώπισε συνολικά τα ζητήματα του περιορισμού της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, της πρόσβασης στην πληροφόρηση, της ακεραιότητας των εκλογών και των διακρίσεων σε ορισμένα κράτη μέλη·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ, στην υπόθεση C-713/23, έκρινε ότι ένα κράτος μέλος πρέπει να αναγνωρίζει, για τους σκοπούς των δικαιωμάτων που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο, τον γάμο μεταξύ δύο πολιτών της ΕΕ του ίδιου φύλου που έχει συναφθεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο άσκησαν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ έκρινε ότι η άρνηση της αναγνώρισης αυτής αντιβαίνει στο ενωσιακό δίκαιο, καθώς παραβιάζει τόσο την ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής όσο και το θεμελιώδες δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τους δείκτες ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, εντός της ΕΕ, η επικίνδυνη εγγύτητα μεταξύ των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης και των κυβερνώντων εκδηλώνεται μέσω της αδιαφανούς και άνισης κατανομής της κρατικής διαφήμισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το τοπίο των μέσων ενημέρωσης χαρακτηρίζεται από συγκρούσεις συμφερόντων και, όταν τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης αντιστέκονται στις πιέσεις, αντιμετωπίζουν στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού που εξαντλούν τους οικονομικούς τους πόρους· λαμβάνοντας υπόψη ότι διαφαίνονται σημάδια ελπίδας, καθώς ορισμένοι τομείς των μέσων ενημέρωσης ανακάμπτουν μετά τη μείωση των νομικών πιέσεων, άλλοι παρουσιάζουν θετική οικονομική δυναμική και αρκετοί επιτυγχάνουν υψηλά επίπεδα ελευθερίας του Τύπου·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε αρκετά κράτη μέλη οι δημοσιογράφοι εξακολουθούν να στοχοποιούνται από εκστρατείες δυσφήμισης, καταχρηστικές αγωγές, εκφοβισμό και απειλές, που οδηγούν σε φόβο και αυτολογοκρισία και αποδυναμώνουν το δικαίωμα του κοινού

στην ενημέρωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι δημοσιογράφοι αναγκάζονται να ζουν υπό αστυνομική προστασία·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξεταστική επιτροπή του για το λογισμικό Pegasus και αντίστοιχο κατασκοπευτικό λογισμικό παρακολούθησης (PEGA) διαπίστωσε ότι τέτοιου τύπου εργαλεία είχαν χρησιμοποιηθεί παράνομα σε αρκετά κράτη μέλη κατά δημοσιογράφων, της κοινωνίας των πολιτών, δικηγόρων, αξιωματούχων της αντιπολίτευσης και δημόσιων υπαλλήλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι κατέγραψε σοβαρές παραβιάσεις της ιδιωτικότητας, της προστασίας των δεδομένων και της ελευθερίας έκφρασης, και προειδοποίησε ότι τέτοιου είδους πρακτικές συνιστούν συστημική απειλή για τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση τεχνολογιών παρακολούθησης με κατασκοπευτικό λογισμικό, όπως το Predator, το Pegasus και το Paragon Graphite, κατά δημοσιογράφων στην ΕΕ παραμένει ζήτημα που προκαλεί μεγάλη ανησυχία·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων ενδέχεται να συνδέονται με τη χρήση συγκεκριμένων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως στους τομείς που αφορούν τις συνθήκες υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο, την ιδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία και των παιδιών, καθώς και ορισμένα έργα στους τομείς της αστικής ανάπλασης, της στέγασης και της εκπαίδευσης[49]· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κονδύλια της ΕΕ ενδέχεται να έχουν διοχετευθεί σε εταιρείες που συνδέονται με παρεμβατικές τεχνολογίες παρακολούθησης[50]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση και η εποπτεία των κονδυλίων της ΕΕ θα πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να αποτρέπονται τέτοιες παραβιάσεις και να διασφαλίζεται η πλήρης συμμόρφωση με τις διασφαλίσεις που προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν εκφραστεί ανησυχίες[51] σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ που θεσπίστηκαν με την απόφαση

---

49 Bridge EU, «1.1 Billion Euros, 63 Projects, Six Countries, One Pattern: How EU Funds Violate Fundamental Rights», (Bridge EU 2025).

50 Business & Human Rights Resource Centre, «EU: 39 Members of the European Parliament from 4 political groups call for answers regarding taxpayer funding fuelling spyware», ιστότοπος Business & Human Rights Resource Centre (1 Οκτωβρίου 2025).

51 Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, «European Union: Restrictive measures against academics negatively impact human rights, say UN experts», ιστότοπος της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, 26 Ιανουαρίου 2026.

(ΚΕΠΠΑ) 2024/2643 του Συμβουλίου[52] και τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/2642 του Συμβουλίου[53], ιδίως όσον αφορά τον δυνητικό αντίκτυπό τους στα δικαιώματα των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιογράφων, και την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται σύμφωνα με την απαίτηση αναλογικότητας βάσει του δικαίου της ΕΕ, τον σεβασμό της ορθής διαδικασίας, τη δικαστική εποπτεία και τις επαρκείς νομικές εγγυήσεις, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά εξακολουθεί να αποτελεί μείζον πρόβλημα για τους πολίτες της ΕΕ, όπως προκύπτει από την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2025 για τη διαφθορά[54]· λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα ότι το 69 % όσων ερωτήθηκαν θεωρούν ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη στη χώρα τους και το 51 % πιστεύουν ότι είναι ευρέως διαδεδομένη στα πολιτικά κόμματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ερωτηθέντες απορρίπτουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία τις πρακτικές διαφθοράς, με το 71 % εξ αυτών να θεωρεί ότι δεν είναι ποτέ αποδεκτό να προσφέρονται χάρες με αντάλλαγμα πλεονεκτήματα από τις δημόσιες αρχές, το 74 % να απορρίπτει την προσφορά δώρων και το 80 % να απορρίπτει την προσφορά χρημάτων για την απόκτηση τέτοιων πλεονεκτημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 % των ερωτηθέντων δηλώνει ότι έχει βιώσει ή έχει γίνει μάρτυρας διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες, αλλά μόνο ένας στους πέντε την κατήγγειλε, και ότι λιγότεροι από το ήμισυ των ερωτηθέντων γνωρίζουν πού να καταγγείλουν μια περίπτωση διαφθοράς·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ομάδα GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης υπογραμμίζει στην 25η γενική έκθεση δραστηριοτήτων της ότι εξακολουθούν να είναι απαραίτητες θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος, της δίωξης και των αρχών επιβολής του νόμου και για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στους δημόσιους θεσμούς, την πολιτική ηγεσία, το δικαστικό σώμα και τις αρχές επιβολής του νόμου, κάτι που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ισχυρότερη επίβλεψη και ανεξάρτητη

---

52 Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2024/2643 του Συμβουλίου, της 8ης Οκτωβρίου 2024, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των αποσταθεροποιητικών δραστηριοτήτων της Ρωσίας (ΕΕ L, 2024/2643, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2643/oj).

53 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2642 του Συμβουλίου, της 8ης Οκτωβρίου 2024, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω των αποσταθεροποιητικών δραστηριοτήτων της Ρωσίας (ΕΕ L, 2024/2642, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2642/oj).

54 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 561: Η στάση των πολιτών έναντι της διαφθοράς στην ΕΕ το 2025», Ιούλιος 2025.

εποπτεία, ισχυρό και ισορροπημένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων των προσώπων με ανώτατα εκτελεστικά καθήκοντα με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων και τρίτους που επηρεάζουν τη δημόσια λήψη αποφάσεων, καθώς και την εφαρμογή προτύπων μεταπήδησης προς ή από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα και αταλάντευτη προσήλωση στη διαφάνεια, τη λογοδοσία, τη δικαιοσύνη και την ακεραιότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται περαιτέρω δράση για να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία για την πρόσβαση σε πληροφορίες είναι ολοκληρωμένη, εφαρμόζεται αποτελεσματικά και προορατικά·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ακεραιότητα των εκλογών, η ίση ψήφος και ο γνήσιος πολιτικός ανταγωνισμός αποτελούν ουσιώδη στοιχεία των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και πρέπει να εξετάζονται συστηματικά κατά την παρακολούθηση του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη, καθώς και στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην 34η γενική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (ΕΠΒ) του Συμβουλίου της Ευρώπης εκφράζονται σοβαρές ανησυχίες για τη σημαντική αύξηση του συνωστισμού στις φυλακές, ιδίως σε ορισμένα κράτη μέλη, γεγονός που υπονομεύει πλήρως τη λειτουργία των φυλακών και ενδέχεται να εκθέτει τα άτομα σε απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση, καθώς προκαλεί χειρότερες συνθήκες διαβίωσης, αυξημένη ένταση και βία, καθώς και μείωση των σκόπιμων δραστηριοτήτων και της προετοιμασίας για την επιστροφή των κρατουμένων στην κοινότητα·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με στοιχεία[55] του FRA και του Συμβουλίου της Ευρώπης, η ανεπαρκής υγειονομική περίθαλψη, η περιορισμένη πρόσβαση σε υποστήριξη ψυχικής υγείας και ο αυξανόμενος αριθμός αυτοκτονιών στις φυλακές σε αρκετά κράτη μέλη εξακολουθούν να προκαλούν σοβαρή ανησυχία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αυτοκτονίες και οι πράξεις αυτοτραυματισμού υπογραμμίζουν τα επίμονα και σοβαρά προβλήματα στα συστήματα κράτησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στις εγκαταστάσεις για ανηλίκους, όπου η έλλειψη επαρκούς ψυχολογικής φροντίδας, εκπαίδευσης και μέτρων επανένταξης εκθέτουν τους ανηλίκους σε περαιτέρω τραύματα και αποκλεισμό·

---

55 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «Criminal Detention Database 2015-2022», ιστότοπος του FRA· Aebi, M.F. και Cocco, E. «SPACE I – 2024 – Council of Europe Annual Penal Statistics: Prison populations», Συμβούλιο της Ευρώπης, 2025· Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, «Status report on prison health in the WHO European Region 2022», Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη, Κοπεγχάγη, 2023.

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη εφαρμογή ή η μερική εφαρμογή και οι συνεχιζόμενες καθυστερήσεις στην εκτέλεση των αποφάσεων του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ δεν αποτελούν μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά αντικατοπτρίζουν επίμονα προβλήματα σε αρκετά κράτη μέλη και επαναλαμβανόμενα ζητήματα σε άλλα·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εφαρμογής Αποφάσεων και η οργάνωση Democracy Reporting International τονίζουν το γεγονός ότι, σε ό,τι αφορά τόσο το ΔΕΕ όσο και το ΕΔΔΑ, τα κενά στην εφαρμογή αφορούν σε μεγάλο βαθμό τους ίδιους τομείς, δηλαδή την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, το άσυλο και τη μετανάστευση, τις συνθήκες κράτησης, την ισότητα και τα δεδομένα/την παρακολούθηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπήρξαν, ταυτόχρονα, θετικές οριζόντιες εξελίξεις σε ορισμένα κράτη μέλη, οι οποίες καταδεικνύουν ότι η συμμόρφωση και η βελτίωση είναι εφικτές όπου υπάρχει σαφής πολιτική βούληση και πραγματική δέσμευση συμμόρφωσης με τις αποφάσεις των διεθνών δικαστηρίων για την προάσπιση του κράτους δικαίου[56]·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παραπληροφόρηση, η αλγοριθμική χειραγώγηση και η ανεπαρκής διαφάνεια των επιγραμμικών πλατφορμών υπονομεύουν τον δημοκρατικό διάλογο, και ότι η επιβολή της νομοθεσίας στο πλαίσιο της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες[57] επιδιώκει να αντιμετωπίσει αυτούς τους κινδύνους·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιορισμένη προσοχή που δίνεται στις συστάσεις υπό τον τίτλο «Άλλα θεσμικά θέματα σχετικά με το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών» εγείρει περαιτέρω ανησυχίες, καθώς ο εν λόγω θεματικός τομέας είναι πολύ ευρύς και καλύπτει ευρύ φάσμα ζητημάτων·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που η μεθοδολογία της ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής για το κράτος δικαίου έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου, εξακολουθεί να μην χρησιμοποιεί πάντοτε σαφή και λειτουργικά κριτήρια αναφοράς για την αξιολόγηση των κρατών μελών στο πλαίσιο κάθε πυλώνα, γεγονός που δυσχεραίνει τη σύγκριση των συνθηκών μεταξύ των κρατών μελών και τη διασφάλιση ενιαίων προτύπων, και μπορεί να οδηγήσει σε

---

56 Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εφαρμογής Αποφάσεων και οργάνωση «Democracy Reporting International», «Justice Delayed and Justice Denied – Non-implementation of European Courts Judgments and the Rule of Law», 2025.

57 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

αποδυνάμωση της αξιοπιστίας της έκθεσης για το κράτος δικαίου ως μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και πρόληψης·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την ανάλυση του Liberties EU για το κράτος δικαίου για το 2025[58], περίπου το ένα τρίτο του συνόλου των κρατών μελών έχει σημειώσει ελάχιστη ή μηδενική πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων της Επιτροπής από το 2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε εννέα χώρες υπάρχουν σταθερά πέντε έως οκτώ συστάσεις που δεν έχουν εφαρμοστεί· λαμβάνοντας υπόψη ότι για το 61 % των συστάσεων που αξιολογήθηκαν το 2025 έχει σημειωθεί ελάχιστη ή μηδενική πρόοδος από το 2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 93 % του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής για το 2025 επαναλαμβάνονται από προηγούμενα έτη (με το 71 % να χρονολογούνται από το 2022) και ότι το 2025 εισήχθησαν εννέα μόνο νέες συστάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2025 μόνο το 6 % των συστάσεων θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι έχουν εφαρμοστεί πλήρως·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η DRFMG εντός της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου έχει την εντολή να παρακολουθεί τις παραβιάσεις της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και την καταπολέμηση της διαφθοράς εντός της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εδώ και περισσότερα από επτά έτη, η DRFMG έχει αξιολογήσει την κατάσταση του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ μέσω ειδικών συνεδριάσεων για τα κράτη μέλη, οριζόντιων θεμάτων και ad hoc αντιπροσωπειών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρακολούθηση είναι μια τεχνική διαδικασία που ενισχύει τα συστήματα ακεραιότητας και ενισχύει τη θεσμική ανθεκτικότητα και θα πρέπει να παραμένει ανεξάρτητη από πολιτικές επιρροές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που είναι ενσωματωμένη στο κοινοβουλευτικό πλαίσιο, η DRFMG έχει αναλάβει μακροχρόνια δέσμευση να απέχει από κομματικές-πολιτικές εκτιμήσεις και να βασίζει τις αξιολογήσεις της σε καθιερωμένα πρότυπα και τεκμηριωμένη κρίση, και έχει προσφέρει πολύτιμη συμβολή στο έργο της ΕΕ για το κράτος δικαίου·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2026 σημειώνει την ανάγκη για έναν ολοκληρωμένο ετήσιο κύκλο για το κράτος δικαίου με κοινό ρυθμό, σαφή ορόσημα και την ενεργό συμβολή όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου εξακολουθεί να είναι άκρως απαραίτητος για τη διασφάλιση όλων των κονδυλίων της ΕΕ·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα ζητήσει να ενισχυθεί η συσχέτιση μεταξύ του σεβασμού του κράτους δικαίου

---

58 Civil Liberties Union for Europe, «European Commission’s Rule of Law Report 2025 – Gap Analysis».

και της πρόσβασης σε κονδύλια της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της στενότερης σύνδεσης των συστάσεων που περιλαμβάνονται στο ετήσιο ψήφισμά του για το κράτος δικαίου με τη χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει αναλάβει επανειλημμένα δεσμεύσεις για την ενίσχυση των εν λόγω συσχετίσεων, μεταξύ άλλων στην ομιλία της Προέδρου της Επιτροπής Ursula von der Leyen για την κατάσταση της Ένωσης στις 10 Σεπτεμβρίου 2025·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση μέσων για το κράτος δικαίου πρέπει να παραμείνει αμερόληπτη και να βασίζεται αποκλειστικά σε επαληθεύσιμη διαπίστωση γεγονότων και νομικό σκεπτικό, χωρίς εργαλειοποίηση ή πολιτικές διαπραγματεύσεις·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις προτάσεις της, της 5ης Ιουνίου 2025, στην υπόθεση C-769/22, η γενική εισαγγελέας Ćapeta κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 2 ΣΕΕ μπορεί να χρησιμεύσει ως χωριστή νομική βάση για διαδικασίες επί παραβάσει σε περιπτώσεις όπου η άρνηση θεμελιώδους αξίας αποτελεί τη βαθύτερη αιτία λοιπών παραβιάσεων του δικαίου της ΕΕ και πρότεινε στο ΔΕΕ να αναγνωρίσει ότι, με την ψήφιση του νόμου LXXIX του 2021, η Ουγγαρία παραβίασε την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο[59], την οδηγία για τις υπηρεσίες[60], την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων[61], τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων[62], το άρθρο 56 ΣΛΕΕ, τα άρθρα 1 και 7, το

---

59 Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/31/oj).

60 Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj).

61 Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

62 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

άρθρο 8 παράγραφος 2 και τα άρθρα 11 και 21 του Χάρτη, καθώς και το άρθρο 2 ΣΕΕ·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου θα πρέπει να συνεχίσει να αξιολογεί τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμόρφωση των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ με το κράτος δικαίου θα πρέπει να συνεχίσει να διασφαλίζεται μέσω του δικαστικού συστήματος της ΕΕ και της εποπτείας του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου θα πρέπει επίσης να αξιολογεί με διαφάνεια τη συμμόρφωση των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ με τα πρότυπα του κράτους δικαίου, επιτρέποντας έτσι την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ελλείψεων εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και ενισχύοντας την αξιοπιστία της ΕΕ μέσω της υποβολής σε έλεγχο των θεσμικών οργάνων της·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι εθνικοί οργανισμοί τους για τα ανθρώπινα δικαιώματα (ΕΟΑΔ) συστήνονται, λαμβάνουν διαπίστευση και λειτουργούν σε πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές του Παρισιού των Ηνωμένων Εθνών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεξαρτησία, ο πλουραλισμός, η οικονομική ασφάλεια, οι κατάλληλοι πόροι, η αποτελεσματική εντολή και η θεσμική εξουσία των ΕΟΑΔ αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για την αποστολή τους να προωθούν και να προστατεύουν αποτελεσματικά τα θεμελιώδη δικαιώματα και να παρακολουθούν τα πρότυπα του κράτους δικαίου και τη λειτουργία των δημοκρατικών ελέγχων και ισορροπιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να κληθούν να προστατεύσουν τους ΕΟΑΔ από πολιτικές παρεμβάσεις·

Συστήματα απονομής δικαιοσύνης

1. επαναβεβαιώνει ότι το κράτος δικαίου βασίζεται στον δεσμευτικό χαρακτήρα του δικαίου για όλες τις δημόσιες αρχές και στο πραγματικό δικαίωμα κάθε ατόμου να έχει πρόσβαση σε ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, και ότι οι δύο αυτές διαστάσεις είναι άρρηκτα συνδεδεμένες και αλληλοενισχυόμενες·

2. υπογραμμίζει ότι η δίκαιη και προσβάσιμη απονομή δικαιοσύνης αποτελεί βασική αρχή του κράτους δικαίου η οποία απαιτεί την ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος· επαναλαμβάνει ότι η ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι απαραίτητη για όλους τους πολίτες·

3. τονίζει τη σημασία των ανεξάρτητων δικαστικών συστημάτων και της πρόσβασης σε δωρεάν νομική συνδρομή ώστε να διασφαλίζεται η ίση πρόσβαση στη δικαιοσύνη· επαναλαμβάνει ότι οι επαρκείς πόροι, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών και του προσωπικού, είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης·

4. καλεί τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν διαρθρωτικά ανεξάρτητα, αποτελεσματικά και αμερόληπτα δικαστικά συστήματα, καθώς και πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους βάσει του δικαίου της ΕΕ και του εθνικού δικαίου, διασφαλίζοντας έτσι ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους, η οποία είναι απαραίτητη προκειμένου οι πολίτες να ασκούν τα δικαιώματά τους, να αμφισβητούν τις διακρίσεις και να καθιστούν υπόλογους τους φορείς λήψης αποφάσεων· επαναλαμβάνει την ανάγκη για συγκεκριμένες δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης, ιδίως για τις περιθωριοποιημένες και ευάλωτες ομάδες·

5. τονίζει ότι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και της αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη απαιτεί, τουλάχιστον, αυτοματοποιημένα και τυχαία συστήματα κατανομής υποθέσεων, με αυστηρά καθορισμένους και ελέγξιμους λόγους παρέκκλισης· διαφανείς, βασισμένες στον νόμο και αποπολιτικοποιημένες διαδικασίες διορισμού και προαγωγής, οι οποίες διασφαλίζουν ότι τα δικαστικά συμβούλια ή ισοδύναμα όργανα αποτελούνται κυρίως από δικαστικά μέλη που εκλέγονται από τους συναδέλφους τους, σύμφωνα με τα πρότυπα της Επιτροπής της Βενετίας, και ότι η εκτελεστική εξουσία δεν μπορεί να ασκεί έλεγχο κατά τη διακριτική ευχέρεια στους διορισμούς, μεταξύ άλλων στις προεδρίες των δικαστηρίων και στα ανώτατα δικαστήρια· σταθερούς και αντικειμενικούς κανόνες σχετικά με τις επαρκείς αποδοχές των δικαστών· επαρκείς πόρους, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης, των υποδομών και του ειδικευμένου προσωπικού·

6. υπενθυμίζει ότι τα ισχυρά εθνικά νομικά συστήματα είναι απαραίτητα στα κράτη μέλη, στις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ χώρες, δεδομένου ότι η Επιτροπή βασίζεται στις εθνικές δικαστικές αρχές για την επιβολή του ενωσιακού δικαίου, και ότι είναι θεμελιώδη για τη δικαστική συνεργασία σε ολόκληρη την ΕΕ και για την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης·

7. σημειώνει ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι υφίστανται διαρθρωτικές προκλήσεις όσον αφορά τη βελτίωση της αποδοτικότητας, της προσβασιμότητας και της ποιότητας της δικαιοσύνης ορισμένων κρατών μελών, καθώς και υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων για προσχώρηση στην ΕΕ χωρών· τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η παρακολούθηση αυτών των προκλήσεων, ιδίως σε χώρες που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας προσχώρησης· πιστεύει ακράδαντα ότι η κατάρτιση αποτελεί βασικό παράγοντα που διασφαλίζει την ανεξαρτησία των δικαστών, καθώς και την ποιότητα και την αποδοτικότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης· καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην κατάρτιση των δικαστικών, την ψηφιοποίηση, τη νομική συνδρομή και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τις περιθωριοποιημένες και ευάλωτες ομάδες· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ευκαιρίες

κατάρτισης για δικαστές· πιστεύει ακράδαντα ότι η κατάρτιση θα πρέπει να είναι διεπιστημονική· επαναλαμβάνει ότι οι επαρκείς πόροι, συμπεριλαμβανομένων της χρηματοδότησης, των υποδομών και ειδικευμένου προσωπικού, είναι ζωτικής σημασίας για την αποδοτικότητα και την προσβασιμότητα στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης· τονίζει την ύψιστη σημασία της ισχυρής στήριξης της ΕΕ στον τομέα αυτό·

8. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ψηφιοποίηση, προκειμένου να καταστεί δυνατή η απλούστευση, η βελτίωση της αποδοτικότητας και της προσβασιμότητας, η εξοικονόμηση χρόνου και η μείωση του κόστους αποθήκευσης δεδομένων·

9. υπογραμμίζει τις σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την υπερβολική πολιτική επιρροή στους διορισμούς δικαστών, τις πειθαρχικές επιτροπές, τις προαγωγές και την κατανομή των υποθέσεων, μεταξύ άλλων μέσω νεοσύστατων δικαστικών δομών που παρακάμπτουν τις υφιστάμενες εγγυήσεις και διευκολύνουν τις εκτελεστικές παρεμβάσεις, ιδίως στην Ουγγαρία·

10. υπενθυμίζει ότι η έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου καταδεικνύει ότι πολλές από τις βαθιά ριζωμένες ελλείψεις που εντοπίστηκαν τα προηγούμενα έτη εξακολουθούν να υφίστανται στην Ουγγαρία, και συγκεκριμένα η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης εξακολουθεί να αμφισβητείται, η εισαγγελική αρχή εξακολουθεί να μην διαθέτει ισχυρή προστασία από την πολιτική επιρροή, οι νομοθετικές διαδικασίες παραμένουν αδιαφανείς με περιορισμένη δημόσια διαβούλευση και οι προσπάθειες για τη διασφάλιση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, της πολυφωνίας και του χώρου της κοινωνίας των πολιτών δεν έχουν αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα·

11. τονίζει ότι είναι αναγκαίο οι δικαστές να είναι αμερόληπτοι· υπενθυμίζει ότι ο διορισμός και η προαγωγή των δικαστών πρέπει να καθορίζονται αποκλειστικά με γνώμονα τα προσόντα τους, δεδομένου ότι οι δικαστές διαδραματίζουν ουσιώδη ρόλο ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης· υπενθυμίζει ότι τα κριτήρια για τους ορισμούς και τους διορισμούς σε υψηλόβαθμες δικαστικές θέσεις πρέπει να είναι πλήρως διαφανή και χωρίς αδικαιολόγητες πολιτικές ή εξωτερικές παρεμβάσεις· υπενθυμίζει ότι πρέπει να εφαρμόζονται διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και για την παύση των δικαστών· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να διασφαλίζει ότι η αρχή της μη υποβάθμισης, όπως διευκρινίζεται από τη νομολογία του ΔΕΕ, τηρείται πλήρως από τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά τον διορισμό των δικαστών, ώστε να αποτρέπεται οποιαδήποτε οπισθοδρόμηση στον τομέα της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης·

12. υπενθυμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η αυτονομία της εισαγγελικής αρχής, καθώς έτσι αποτρέπεται κάθε πολιτική παρέμβαση στο έργο της· καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν περαιτέρω τις διασφαλίσεις για την αμεροληψία των εισαγγελέων, υπό το πρίσμα των διαφορετικών δομών των εθνικών εισαγγελικών αρχών· τα παροτρύνει να προωθήσουν μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις συστάσεις της έκθεσης του 2025 για το κράτος δικαίου, μεταξύ των οποίων και η ενίσχυση της προστασίας της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και της αυτονομίας των εισαγγελέων στο πλαίσιο των κοινοβουλευτικών ερευνών, καθώς και μέτρα όπως η αποσύνδεση της θητείας του γενικού εισαγγελέα από τη θητεία της κυβέρνησης· καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τις μεταρρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο αυτό και να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά τους· ζητεί να μεταρρυθμιστούν οι πειθαρχικές διαδικασίες για τους δικαστές και τους εισαγγελείς, προκειμένου να αποκλειστεί η χρήση τους από τις πολιτικές αρχές για την άσκηση ελέγχου επί του δικαστικού σώματος, καθώς και να διασφαλιστεί η διαχείρισή τους από ανεξάρτητους φορείς·

13. καταδικάζει την κατάχρηση του δικαστικού συστήματος για πολιτικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων της δίωξης πολιτικών αντιπάλων και της παρέμβασης σε έρευνες περιστατικών διαφθοράς· τονίζει ότι οι πολιτικά υποκινούμενες διώξεις υπονομεύουν την εμπιστοσύνη του κοινού στις συνταγματικές αρχές και τα πρότυπα της ΕΕ· επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αυτονομία και η ανεξαρτησία της εισαγγελικής αρχής, ώστε να αποτρέπεται κάθε πολιτική, ιδίως δε κυβερνητική, παρέμβαση στο έργο της· υπογραμμίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι διαφανείς διαδικασίες διορισμού εισαγγελέων ως βασικός παράγοντας για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στην ποινική δικαιοσύνη· καταδικάζει την κατάχρηση της αμνηστίας και της χάριτος προς όφελος πολιτικών, καθώς απειλεί την αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου· επισημαίνει την ανησυχία του για τις επανειλημμένες επιθέσεις κατά δικαστών και εισαγγελέων που διεξάγουν πολιτικές έρευνες υψηλού επιπέδου σε σχέση με υποθέσεις διαφθοράς και κατάχρησης εξουσίας εις βάρος πολιτικών αντιπάλων·

14. τονίζει τον σημαντικό ρόλο των εθνικών δικαστικών συμβουλίων στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, καθώς λειτουργούν ως ανάχωμα μεταξύ του δικαστικού σώματος και άλλων εξουσιών, μεταξύ άλλων σε θέματα όπως οι διορισμοί, η εξέλιξη της σταδιοδρομίας και η διαχείριση του δικαστικού συστήματος·

15. υπογραμμίζει ότι, όπου υπάρχουν δικαστικά συμβούλια, η σύνθεση και η λειτουργία τους θα πρέπει να συνάδουν με τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή της Βενετίας και το Συμβούλιο της Ευρώπης, μεταξύ άλλων ότι το δικαστικό συμβούλιο πρέπει να αποτελείται είτε αποκλειστικά από δικαστές είτε, όταν συμμετέχουν και μη δικαστές, σημαντική πλειονότητα των μελών να είναι

δικαστές που εκλέγονται από τους συναδέλφους τους, ενώ τα μη δικαστικά μέλη μπορούν να διορίζονται μέσω διαφανών δημοκρατικών διαδικασιών για τη διασφάλιση του πλουραλισμού και της νομιμότητας, καθώς και ότι η εκτελεστική εξουσία δεν μπορεί να ασκεί έλεγχο κατά τη διακριτική ευχέρεια στους διορισμούς, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και να αποτρέπεται η αθέμιτη επιρροή, κάτι που έχει εγκριθεί από το ΔΕΕ·

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έκθεσή της σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις που έχουν αναληφθεί, και σημειώνει ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν σημειώσει πρόοδο και αναλαμβάνουν νομοθετικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας των δικαστικών συμβουλίων, όπου υπάρχουν·

17. τονίζει ότι ένα αποτελεσματικό και εύρυθμο δικαστικό σύστημα στα κράτη μέλη απαιτεί ανεξάρτητους δικηγορικούς συλλόγους και δικηγόρους που μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους ελεύθερα και χωρίς αδικαιολόγητη πίεση ή παρέμβαση, δεδομένου του κρίσιμου ρόλου τους στη διασφάλιση του κράτους δικαίου και στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών· τονίζει, περαιτέρω, ότι είναι απαραίτητος ο πλήρης σεβασμός των βασικών αρχών του νομικού επαγγέλματος, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου δικηγόρου-πελάτη·

18. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τα επίπεδα αποδοχών των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων σε αρκετά κράτη μέλη, γεγονός που καθιστά τις θέσεις μη ελκυστικές και, ως εκ τούτου, δύσκολο να πληρωθούν·

19. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για την αυξανόμενη τάση διαρθρωτικής αμφισβήτησης του ρόλου και της νομιμότητας του ανεξάρτητου δικαστικού σώματος, κάτι το οποίο θέτει υπό αμφισβήτηση την ορθή λειτουργία του δικαστικού συστήματος και υπογραμμίζει ότι η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αποτελεί προϋπόθεση για τη νομιμότητα της δικαστικής αρχής, την εκτελεστότητα των δικαστικών αποφάσεων και την εμπιστοσύνη του κοινού στη δικαιοσύνη· υπενθυμίζει ότι η αρχή της ισορροπίας των εξουσιών συνεπάγεται ότι καμία δημόσια αρχή δεν μπορεί να διαφύγει τον δικαστικό έλεγχο, και εκφράζει τη λύπη του για τα αφηγήματα που επιδιώκουν την απονομιμοποίησή της· υπενθυμίζει ότι η κριτική κατά δικαστών είναι απαράδεκτη όταν επιδιώκει να παρεμποδίσει ή να απαξιώσει την άσκηση αυτής της συνταγματικής λειτουργίας· κάνει σαφή διάκριση μεταξύ της θεμιτής κριτικής των δικαστικών αποφάσεων και των επιθέσεων κατά της νομιμότητας των εθνικών και διεθνών δικαστηρίων ως θεσμικών οργάνων· καταδικάζει κάθε απόπειρα, άμεση ή έμμεση, επηρεασμού, εκφοβισμού ή παρεμπόδισης της άσκησης των καθηκόντων των δικαστών, μεταξύ άλλων μέσω πειθαρχικών πιέσεων ή δημόσιων επιθέσεων που υπονομεύουν την

εξουσία τους· επαναβεβαιώνει ότι τα διεθνή δικαστήρια αντλούν τη νομιμότητά τους από την κυρίαρχη βούληση των κρατών που τα ίδρυσαν και από τις δημοκρατικές διαδικασίες που διέπουν την εκλογή των δικαστών τους, και ότι ο ρόλος τους είναι απαραίτητος για την αποτελεσματική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

20. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις πολιτικές επιθέσεις κατά δικαστών και τον δικαστικό εκφοβισμό, να διασφαλίσει ανεξάρτητα δικαστικά συστήματα, καθώς και την προστασία από πολιτικές παρεμβάσεις· τονίζει ότι ο σημαντικός αριθμός απειλών και επιθέσεων που υφίστανται οι επαγγελματίες του τομέα της δικαιοσύνης και ιδίως οι δικηγόροι[63] συνιστά άμεση απειλή για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου· καλεί τα κράτη μέλη να υπογράψουν και να κυρώσουν τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του δικηγορικού επαγγέλματος και να χρησιμοποιήσουν όλα τα κατάλληλα μέσα προκειμένου να διασφαλίσουν την υπεράσπιση και την ελευθερία της έκφρασης των δικηγόρων· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει, χωρίς καθυστέρηση, σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου που θα επιτρέπει στην Ένωση να υπογράψει και να συνάψει τη σύμβαση, και τονίζει την ανάγκη για ταχεία επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την εν λόγω απόφαση·

21. υπενθυμίζει ότι οι επαγγελματικές ενώσεις δικαστών και εισαγγελέων, από κοινού με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του κράτους δικαίου στην πράξη, στην προάσπιση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και στη συμβολή στον δημόσιο διάλογο·

22. καλεί τα κράτη μέλη να απόσχουν από την υπερβολική χρήση ταχειών διαδικασιών ή έκτακτων διαταγμάτων, καθώς αυτές επηρεάζουν αρνητικά τη σταθερότητα και την ποιότητα του νομοθετικού έργου και τη δημοκρατία· καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν διαφανείς νομοθετικές διαδικασίες κατόπιν συστηματικής διαβούλευσης με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς·

23. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις εθνικές μεταρρυθμίσεις που έχουν αναληφθεί σε ορισμένα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, και καλεί τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες χώρες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες να συνεχίσουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση ανεξάρτητων δικαστικών συστημάτων και της πρόσβασης σε δωρεάν νομική συνδρομή, διασφαλίζοντας έτσι ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους·

---

63 Συμβούλιο των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CCBE), «Report on Threatening behaviour and and agression towards lawyers» (Έκθεση σχετικά με την απειλητική συμπεριφορά και την επιθετικότητα κατά των δικηγόρων), 2024.

24. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών και υπογραμμίζει ότι η συνεργασία δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην απλή ανταλλαγή πληροφοριών, αλλά να περιλαμβάνει επίσης τη συστηματική χρήση διαδικασιών διερευνήσεων, ώστε τα εθνικά γραφεία διαμεσολαβητών να έχουν τη δυνατότητα να αναζητούν έγκυρες απαντήσεις σε επίπεδο ΕΕ όταν αντιμετωπίζουν εμπόδια στην εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, ενισχύοντας έτσι την επιρροή τους έναντι των εθνικών αρχών· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν ζητείται πάντα η γνώμη των γραφείων διαμεσολαβητών με συστηματικό τρόπο κατά την κατάρτιση της έκθεσης για το κράτος δικαίου, παρά τον καίριο ρόλο τους στον εντοπισμό ελλείψεων στην εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ· ζητεί, επομένως, να συμμετέχουν με πιο διαρθρωμένο και συνεπή τρόπο οι εθνικοί διαμεσολαβητές στις διαδικασίες σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να εντοπίζονται καλύτερα τα συστημικά ζητήματα που επηρεάζουν αρκετά κράτη μέλη και να υποστηρίζεται η Επιτροπή στην αντιμετώπιση των ελλείψεων στην αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ·

25. καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ανεξαρτησία των εθνικών εποπτικών φορέων·

26. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν και να ενισχύσουν τη στήριξή τους προς τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς δικαιοσύνης, αρχής γενομένης από την ενίσχυση των εσωτερικών μηχανισμών δικαστικής συνεργασίας με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των δικαστικών συστημάτων των διαφόρων κρατών μελών και των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών·

27. επικροτεί την αναθεώρηση της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων[64] με σκοπό την κάλυψη των νομικών κενών, διασφαλίζοντας ότι τα θύματα μπορούν να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη και να λαμβάνουν στήριξη, συμπεριλαμβανομένων τρόπων επανεξέτασης των αποφάσεων σε ποινικές διαδικασίες που αφορούν τα θύματα, διατάξεων σχετικά με την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων, της πρόσβασης σε αποζημίωση, καθώς και της αποτελεσματικής συλλογής δεδομένων, της καλύτερης κατανομής των πόρων για την προάσπιση των δικαιωμάτων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, και του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής των θυμάτων και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων τους κατά την καταγγελία ενός εγκλήματος, ανεξάρτητα από το

---

64 Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

καθεστώς διαμονής, και ότι τα προσωπικά δεδομένα δεν κοινοποιούνται στον δράστη·

28. τονίζει ότι η μη εφαρμογή των εγχώριων και των διεθνών αποφάσεων εξακολουθεί να αποτελεί συστημικό πρόβλημα σε ορισμένα κράτη μέλη, όπως επισημαίνεται στα πρόσφατα πορίσματα του FRA και στις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών· σημειώνει με σοβαρή ανησυχία την αυξανόμενη συσσώρευση εκκρεμών υποθέσεων και την επιβράδυνση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή των κύριων αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε ολόκληρη την ΕΕ, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι, την 1η Ιανουαρίου 2025, 650 κύριες αποφάσεις του ΕΔΔΑ εξακολουθούσαν να βρίσκονται εν αναμονή πλήρους εφαρμογής από τα κράτη μέλη της ΕΕ, σε σύγκριση με 624 τον Ιανουάριο του 2024 και 616 το προηγούμενο έτος· σημειώνει περαιτέρω ότι το 45,7 % των κύριων αποφάσεων που εκδόθηκαν σε σχέση με κράτη μέλη της ΕΕ κατά την τελευταία δεκαετία εξακολουθεί να βρίσκεται εν αναμονή εφαρμογής, σε σύγκριση με 44 % στα τέλη του 2023 και 40 % στα τέλη του 2022· σημειώνει περαιτέρω ότι, έως τα τέλη του 2024, ο μέσος χρόνος εφαρμογής των κύριων αποφάσεων του ΕΔΔΑ σχετικά με τα κράτη μέλη της ΕΕ είχε ανέλθει σε 5 έτη και 4 μήνες, σε σύγκριση με 5 έτη και 2 μήνες το 2023 και 5 έτη και 1 μήνα το 2022, γεγονός που αναδεικνύει ένα διαρθρωτικό και επιδεινούμενο έλλειμμα συμμόρφωσης[65]· πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αντιμετωπίζει τη σοβαρή μη εφαρμογή ως θέμα προτεραιότητας στον πολιτικό διάλογο με τις εθνικές κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια·

29. επισημαίνει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει το ΔΕΕ στην προάσπιση του κράτους δικαίου σε ολόκληρη την ΕΕ· υποστηρίζει την ανάληψη περαιτέρω πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των πόρων και των ικανοτήτων του ΔΕΕ με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση περαιτέρω προκλήσεων για το κράτος δικαίου·

30. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν άμεσα τις εκκρεμείς αποφάσεις του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ· προτείνει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συστήσουν μονάδα παρακολούθησης, η οποία θα βασίζεται και, όπου απαιτείται, θα ενισχύει τις σχετικές υφιστάμενες δομές και πόρους των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης, για την παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ σχετικά με τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στην ΕΕ και στις υποψήφιες χώρες, και καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει δημόσιο πίνακα αποτελεσμάτων ή ισοδύναμο εργαλείο για την παρακολούθηση της εν λόγω εφαρμογής, να ενσωματώνει πλήρως τα σχετικά πορίσματα στην ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου και να εκδίδει συστηματικά εξατομικευμένες, ειδικές ανά χώρα συστάσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στα κράτη μέλη που συστηματικά δεν εφαρμόζουν τις αποφάσεις του ΔΕΕ και του

---

65 European Implementation Network, έκθεση 2025.

ΕΔΔΑ· καλεί την Επιτροπή να αναλύσει τα δεδομένα σχετικά με τη μη συμμόρφωση με τις ειδικές ανά χώρα απόψεις των οργάνων παρακολούθησης της εφαρμογής των Συνθηκών του ΟΗΕ, με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται από τους οργανισμούς της ΕΕ, ιδίως τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων· επαναλαμβάνει ότι η αποτελεσματική εκτέλεση των αποφάσεων είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στη ΣΕΕ, τη ΣΛΕΕ, τον Χάρτη και την ΕΣΔΑ·

31. καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιεί πιο αποφασιστικά τα εργαλεία επιβολής σε περιπτώσεις συνεχιζόμενης μη εφαρμογής, αξιολογώντας κατά πόσον δικαιολογούν διαδικασίες δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, του άρθρου 260 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, της δημοσιονομικής αιρεσιμότητας·

32. καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν μέτρα στήριξης της εφαρμογής με σαφή χρονοδιαγράμματα, αρμοδιότητες και κοινοβουλευτική εποπτεία, και να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν παρεμποδίζονται να εφαρμόζουν με συνέπεια τη νομολογία του ΕΔΔΑ και του ΔΕΕ·

33. υπενθυμίζει ότι το κράτος δικαίου υπονομεύεται όταν η δημοκρατικά εγκριθείσα νομοθεσία συναντά εμπόδια ή αντίσταση από ορισμένους δικαστικούς ή διοικητικούς τομείς που υπερβαίνουν τον νόμιμο έλεγχο, γεγονός που παρακωλύει την ορθή εφαρμογή της· υπογραμμίζει ότι τα δημοκρατικά κράτη πρέπει να εξασφαλίζουν μηχανισμούς πολιτικής και κοινωνικής συμφιλίωσης, αποτρέπουν την υπερβολική δικαστικοποίηση των πολιτικών συγκρούσεων και ενισχύουν τον δημοκρατικό διάλογο·

34. υπογραμμίζει τη σαφή σύνδεση μεταξύ της οπισθοδρόμησης όσον αφορά το κράτος δικαίου και των σοβαρών παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της έλλειψης ορθής διαδικασίας για τους κρατουμένους, της κατάχρησης της προφυλάκισης, της πολιτικής ή θεσμικής υποκίνησης μίσους και των περιοριστικών μέτρων κατά οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· πιστεύει ακράδαντα ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τις παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και να εντείνει τις προσπάθειές της προκειμένου να διασφαλιστεί ένα προσβάσιμο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο σύστημα απονομής δικαιοσύνης· σημειώνει με ανησυχία τη χρήση έκτακτων νομικών διαδικασιών και εκτελεστικών διαταγμάτων για την αναμόρφωση του δικαστικού τοπίου εκτός του κανονικού κοινοβουλευτικού ελέγχου, κάτι το οποίο αντικατοπτρίζει μοτίβα που είχαν προηγουμένως χαρακτηριστεί ασυμβίβαστα με τη διάκριση των εξουσιών·

35. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις συνθήκες κράτησης ως ζήτημα που άπτεται του κράτους δικαίου, υπό το πρίσμα του

εκτεταμένου υπερπληθυσμού, των ακατάλληλων συνθηκών διαβίωσης και των αυξανόμενων ποσοστών αυτοκτονιών, γεγονότα τα οποία υπονομεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των κρατουμένων σε όλα τα σωφρονιστικά συστήματα των κρατών μελών· καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι συνθήκες κράτησης στις φυλακές, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων ανηλίκων, συνάδουν με τα πρότυπα θεμελιωδών δικαιωμάτων, αντιμετωπίζοντας τον υπερπληθυσμό, διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη και ψυχολογική υποστήριξη και ενισχύοντας τα μέτρα πρόληψης των αυτοκτονιών· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρωτοβουλίες που έχουν αναλάβει ορισμένα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού και τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω διαρθρωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων συνεκτικών στρατηγικών για τη μείωση του πληθυσμού των φυλακών και την προτεραιότητα σε μη στερητικά της ελευθερίας μέτρα και άλλες εναλλακτικές λύσεις αντί της φυλάκισης·

Πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς

36. επαναλαμβάνει ότι η διαφθορά αποτελεί σοβαρή απειλή για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τη δίκαιη μεταχείριση όλων των πολιτών, ότι παρεμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη, διαβρώνει την εμπιστοσύνη του κοινού στους θεσμούς και δημιουργεί τρωτά σημεία τα οποία μπορούν να εκμεταλλευτούν εξωτερικοί παράγοντες τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο·

37. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η εμπιστοσύνη του κοινού στην καταπολέμηση της διαφθοράς παραμένει χαμηλή, καθώς τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι οι υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου δεν διώκονται επαρκώς, περισσότεροι από τους μισούς θεωρούν ότι η κυβερνητική δράση είναι αναποτελεσματική και σχεδόν οι μισοί αμφισβητούν την αμερόληπτη εφαρμογή των μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς· επισημαίνει τα σημαντικά κενά στους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων και στην ευαισθητοποίηση του κοινού· θεωρεί ότι αυτό αποτελεί σαφή έκκληση προς την ΕΕ να εντείνει το έργο της για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς·

38. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις υποθέσεις διαφθοράς που έχουν προκύψει εντός των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τονίζει ότι το κράτος δικαίου θέτει την απαίτηση τα πρόσωπα που κατέχουν δημόσιο αξίωμα να μην μπορούν να ενεργούν αυθαίρετα ούτε να προβαίνουν σε κατάχρηση εξουσίας για ίδιον όφελος· καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εφαρμόσουν πλήρως τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ακεραιότητας·

39. τονίζει ότι η πλήρης συμμετοχή της ΕΕ στην GRECO, πέραν του σημερινού καθεστώτος παρατηρητή, είναι απαραίτητη για την

αντιμετώπιση της υφιστάμενης ασυμμετρίας, όπου όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ αξιολογούνται από την GRECO, ενώ τα ίδια τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δεν αξιολογούνται, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η συνοχή σε ολόκληρο το πλαίσιο ακεραιότητας της ΕΕ· τονίζει ότι δεν μπορεί εύλογα να αναμένεται από την Επιτροπή να αυτοαξιολογείται σε θέματα ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς, και ότι είναι απαραίτητο να προσφεύγει σε αναγνωρισμένο, ανεξάρτητο εξωτερικό φορέα παρακολούθησης για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης του κοινού· τονίζει ότι είναι σημαντικό να σταλεί ένα σαφές πολιτικό μήνυμα ότι τα ίδια τα θεσμικά όργανα της ΕΕ υπόκεινται στο ίδιο επίπεδο ελέγχου και προτύπων με τις εθνικές αρχές· υπενθυμίζει ότι η προσχώρηση της ΕΕ στην GRECO θα ενισχύσει την ευθυγράμμιση των κανόνων, θα διασφαλίσει τη μεθοδολογική συνέπεια, θα βελτιώσει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ, τη νομοθετική διαδικασία και το έργο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, ενισχύοντας παράλληλα τη συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες χώρες και τις γειτονικές χώρες για την καταπολέμηση της διαφθοράς·

40. καλεί την Επιτροπή να ολοκληρώσει ταχέως τις διαπραγματεύσεις για την πλήρη συμμετοχή της ΕΕ στην GRECO· σημειώνει ότι η προσχώρηση της ΕΕ μπορεί να ακολουθήσει δύο νομικές οδούς, είτε με άμεσο αίτημα προσχώρησης στη συμφωνία GRECO είτε, απλούστερα, με την προσχώρηση σε μία ή και στις δύο συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της διαφθοράς (ETS αριθ. 173 και/ή 174), γεγονός που θα συνεπαγόταν αυτομάτως τη συμμετοχή στην GRECO· καλεί, επομένως, την Επιτροπή να ακολουθήσει χωρίς καθυστέρηση την πλέον αποτελεσματική νομική οδό για την πλήρη ένταξη στην GRECO και να διασφαλίσει ότι η ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου καλύπτει επίσης τα θεσμικά όργανα της ΕΕ·

41. παροτρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως όλες τις συστάσεις της GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης·

42. καλεί τα κράτη μέλη να δημοσιεύουν, να εγκρίνουν, να επικαιροποιούν, να παρακολουθούν, να εφαρμόζουν και να αναθεωρούν την εθνική στρατηγική τους για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, καθορίζοντας στόχους, προτεραιότητες και αντίστοιχα μέτρα, καθώς και τα μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η δράση κατά της διαφθοράς ενσωματώνεται σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής·

43. αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στη διασφάλιση του κράτους δικαίου και στην καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ, καθώς και στην αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης από εγκληματικές

δραστηριότητες· ενθαρρύνει την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά το επίπεδο συνεργασίας των συμμετεχόντων κρατών μελών με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία σε μεταγενέστερες εκθέσεις και να αξιοποιεί πλήρως τα εργαλεία της όταν η συνεργασία είναι ανεπαρκής· υποστηρίζει την ενίσχυση των εξουσιών παρακολούθησης, συντονισμού και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς της να διερευνά και να διώκει τη διαφθορά στα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να επιταχύνει την αναθεώρηση του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρησιακή συνεργασία και η υποστήριξη της ανάλυσης δεδομένων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της Ευρωπόλ· παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη να προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της διαφθοράς, ιδίως σε σχέση με την προστασία των ενωσιακών κονδυλίων·

44. καλεί τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες χώρες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, καθώς και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, να θεσπίσουν ή να ενισχύσουν προληπτικά μέτρα κατά της διαφθοράς, όπως εξειδικευμένα και ανεξάρτητα θεσμικά όργανα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, διαφανή διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ, ενισχυμένη ή ορθή επιβολή των απαιτήσεων διαφάνειας στη λήψη αποφάσεων, όπως μητρώα εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με την πολιτική χρηματοδότηση, διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο διαφάνειας στους σχετικούς τομείς πολιτικής της ΕΕ, κώδικες δεοντολογίας για τους δημόσιους υπαλλήλους, υποχρεωτικές δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων και επαλήθευση αυτών, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και σαφείς κανόνες σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων και τις πρακτικές μεταπήδησης στον ιδιωτικό τομέα·

45. καλεί όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ να ενισχύσουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς όσον αφορά τη δημοσιοποίηση και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, την ανοικτή πρόσβαση σε πληροφορίες, τους κανόνες που ρυθμίζουν την αλληλεπίδραση των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ με τον ιδιωτικό τομέα·

46. καλεί τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, όπως η Ευρωπόλ, η Eurojust, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), να βελτιώσουν τη συνεργασία τους, ιδίως μέσω της επανεξέτασης και της ενίσχυσης της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας την επάρκεια των πόρων της OLAF, ώστε να διασφαλιστούν ο αποτελεσματικότερος εντοπισμός, η πρόληψη και η δίωξη των παραβιάσεων του κράτους δικαίου όταν αυτές έχουν άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης·

47. ζητεί να ενισχυθούν τα προληπτικά μέτρα σύστημα κατά των πρακτικών μεταπήδησης από το δικαστικό σύστημα στον ιδιωτικό τομέα, ιδίως στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, ώστε να αποτρέπεται η ανάληψη κυβερνητικών και πολιτικών θέσεων από δικαστές και εισαγγελείς, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων και να βλάψει την ακεραιότητα και αμεροληψία του δικαστικού συστήματος·

48. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την κατάσταση σε ορισμένα κράτη μέλη όπου ειδικευμένοι φορείς καταπολέμησης της διαφθοράς έχουν διαλυθεί, απορροφηθεί σε λιγότερο ανεξάρτητες δομές ή οι αρμοδιότητές τους έχουν ανακατανεμηθεί με τρόπους που μειώνουν την ανεξαρτησία τους ή επιτρέπουν τη χρήση εισαγγελικών ή αστυνομικών εξουσιών για πολιτικούς σκοπούς· σημειώνει ότι οι εξελίξεις αυτές έχουν οδηγήσει σε απότομη μείωση των ερευνών και των διώξεων σε υποθέσεις διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων υψηλού επιπέδου, και υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα των εθνικών πλαισίων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, όπως αποδεικνύεται από πρόσφατες αναλύσεις εμπειρογνωμόνων· επισημαίνει ότι η εισαγγελική αρχή αποτελεί βασικό στοιχείο για την ικανότητα ενός κράτους μέλους να καταπολεμά το έγκλημα και τη διαφθορά· εκφράζει τη λύπη του για κάθε κυβερνητική ή πολιτική παρέμβαση στις ποινικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς και των συναφών αδικημάτων·

49. καλεί τα κράτη μέλη να εγγυηθούν την ανεξαρτησία, την αμεροληψία, την εξειδίκευση και την επαρκή στελέχωση των πειθαρχικών συμβουλίων, των εισαγγελικών αρχών, των υπηρεσιών καταπολέμησης της διαφθοράς και του δικαστικού σώματος, σύμφωνα με τις συστάσεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (UNCAC) και της GRECO·

50. χαιρετίζει τη νέα οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επικαιροποιεί και ενισχύει το νομικό πλαίσιο της ΕΕ σύμφωνα με τη UNCAC· εκφράζει ιδίως την ικανοποίησή του για την εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ του ορισμού των βασικών αδικημάτων διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων της δωροδοκίας στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, της υπεξαίρεσης, της αθέμιτης άσκησης επιρροής, της παρεμπόδισης της δικαιοσύνης, του παράνομου πλουτισμού, της απόκρυψης και των σοβαρών καταχρήσεων εξουσίας· υπενθυμίζει ότι το αδίκημα της κατάχρησης εξουσίας και άλλα παρόμοια αδικήματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κανονιστικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη διαφάνεια και αντιβαίνουν στις διεθνείς συμβάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς· εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενίσχυση των ποινικών κυρώσεων τόσο για τα φυσικά όσο και για τα νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών της ελευθερίας ποινών διάρκειας τουλάχιστον τριών έως πέντε ετών, της έκπτωσης από δημόσια αξιώματα και του αποκλεισμού από την πρόσβαση σε

δημόσιους πόρους, καθώς και των προστίμων με βάση τον κύκλο εργασιών για τις εταιρείες· σημειώνει τους ενισχυμένους κανόνες για τη δικαιοδοσία, οι οποίοι επιτρέπουν στα κράτη μέλη να διώκουν ορισμένα αδικήματα που διαπράττονται στο εξωτερικό· εκφράζει την ικανοποίησή του για το ενισχυμένο προληπτικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να υπάρχουν εξειδικευμένοι φορείς ή οργανωτικές μονάδες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, να διενεργούνται τακτικές εκτιμήσεις κινδύνου και να διασφαλίζεται η προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος και των συνεργαζόμενων προσώπων· τονίζει ότι η οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς υπογραμμίζει ότι, με πλήρη σεβασμό όλων των σχετικών κανόνων στα εθνικά συντάγματα, τις συνταγματικές αρχές και τους νόμους, η αδικαιολόγητη προστασία των ατόμων, ιδίως των κατόχων δημόσιων αξιωμάτων, από τη λογοδοσία για αδικήματα διαφθοράς θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη του κοινού κατά τρόπο ασύμβατο με τους στόχους της εν λόγω οδηγίας· τονίζει περαιτέρω ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν σύστημα για την καταγραφή, την παραγωγή και την παροχή ανωνυμοποιημένων στατιστικών δεδομένων σχετικά με τον αριθμό των περιπτώσεων απονομής χάριτος που σχετίζονται με καταδικαστικές αποφάσεις όσον αφορά τα άρθρα 7, 8, 9 και 10 της οδηγίας· παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως και πλήρως την οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς·

51. τονίζει ότι το κράτος δικαίου απαιτεί από τους δημόσιους λειτουργούς, τόσο στα θεσμικά όργανα της ΕΕ όσο και στα κράτη μέλη, να ενεργούν με διαφάνεια και προς το δημόσιο συμφέρον, χωρίς κατάχρηση εξουσίας ή αυθαίρετη λήψη αποφάσεων· καλεί τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες να προωθήσουν μια νοοτροπία ακεραιότητας μέσω της τακτικής κατάρτισης των δημόσιων λειτουργών, των αρχών επιβολής του νόμου και του δικαστικού σώματος σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς, και μέσω της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών·

52. υπογραμμίζει ότι η ελευθερία της πληροφόρησης και η πρόσβαση σε πληροφορίες δημόσιου συμφέροντος αποτελούν θεμελιώδες δικαίωμα και ουσιαστική συνιστώσα της διαφάνειας, της δημοκρατικής λογοδοσίας και της καταπολέμησης της διαφθοράς· σημειώνει ότι η έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου καλύπτει συστηματικά τον τομέα αυτόν, συμπεριλαμβανομένων των αδικαιολόγητων περιορισμών, καθυστερήσεων ή εμποδίων στην πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες· καλεί τα κράτη μέλη να εγγυηθούν την έγκαιρη, αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχουν οι δημόσιες αρχές και να απόσχουν από νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα που περιορίζουν τη διαφάνεια ή παρεμποδίζουν τον δημόσιο έλεγχο, όταν δεν συνάδουν με τον Χάρτη·

53. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του ποινικού δικαίου για τη μείωση των κυρώσεων και των προθεσμιών παραγραφής για αδικήματα κατά της διαφθοράς είχαν ως αποτέλεσμα την παύση εκατοντάδων υποθέσεων που σχετίζονται με διαφθορά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν σοβαρά αδικήματα, την αποδυνάμωση της αποτροπής, την καλλιέργεια ενός κλίματος ατιμωρησίας και τη διάβρωση της εμπιστοσύνης στους δημόσιους θεσμούς·

54. σημειώνει ότι στην Ουγγαρία η συγκέντρωση της εκτελεστικής επιρροής στους εισαγγελείς, σε συνδυασμό με νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν την περάτωση υποθέσεων διαφθοράς ή την αποδυνάμωση των κυρώσεων, αντικατοπτρίζει τα μοτίβα συστημικής οπισθοδρόμησης που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως από το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο των διαδικασιών του άρθρου 7 ΣΕΕ·

55. παροτρύνει τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες να διασφαλίσουν την ταχεία, ενδελεχή και αμερόληπτη διερεύνηση υποθέσεων διαφθοράς, δίνοντας ιδιαίτερη προτεραιότητα σε υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι, προκειμένου να διαφυλαχθεί το κράτος δικαίου, να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και να διασφαλιστεί η λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης· καλεί, περαιτέρω, τα κράτη μέλη να δώσουν συνέχεια σε τέτοιες υποθέσεις εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ώστε να μην καλλιεργηθεί αίσθημα ατιμωρησίας μεταξύ των πολιτών τους·

56. καλεί τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν τις νομικές διατάξεις τους σχετικά με την ποινική ευθύνη των υψηλόβαθμων αξιωματούχων, όπως ορίζεται στην οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς και να μειώσουν τα νομικά και διαδικαστικά εμπόδια που εμποδίζουν τις δικαστικές αρχές να εξετάζουν ταχέως τις σχετικές υποθέσεις·

57. καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει συστηματικά εκθέσεις και να κάνει διάκριση μεταξύ του ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες, τις απαγγελίες κατηγοριών και τις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου σε κάθε κράτος μέλος· καλεί επίσης την Επιτροπή να προσδιορίσει καταστάσεις συνεχιζόμενης ατιμωρησίας ως διαρθρωτικά τρωτά σημεία με σημαντικές επιπτώσεις στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και να συμπεριλάβει τα πορίσματα αυτά στο κεφάλαιο της έκθεσης για το κράτος δικαίου που αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς·

58. αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος στην αποκάλυψη της διαφθοράς και στην προώθηση της διαφάνειας τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να

διασφαλιστεί ότι προστατεύονται αποτελεσματικά από αντίποινα και παρενοχλήσεις· ζητεί την περαιτέρω ενίσχυση των ανεξάρτητων και αυτόνομων αρχών προστασίας των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος και την ενσωμάτωσή τους σε ευρύτερα εθνικά πλαίσια για την καταπολέμηση της διαφθοράς· καλεί τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες να προστατεύουν και να ενισχύσουν περαιτέρω την προστασία για τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος και τους δημοσιογράφους που καταγγέλλουν περιπτώσεις διαφθοράς ή κακοδιαχείρισης κονδυλίων της ΕΕ, διασφαλίζοντας εμπιστευτικούς διαύλους αναφοράς, αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας έναντι αντιποίνων, καθώς και την προστασία της ερευνητικής δημοσιογραφίας και της ελευθερίας της έκφρασης· ζητεί τη θέσπιση ειδικών επιβαρυντικών περιστάσεων στο ποινικό δίκαιο για αδικήματα που διαπράττονται κατά δημοσιογράφων, όταν οι πράξεις αυτές έχουν κίνητρο ή συνδέονται με τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες·

Προστασία των δημοσιογράφων, πολυφωνία και ελευθερία των μέσων ενημέρωσης

59. δηλώνει ότι η δολοφονία ερευνητών δημοσιογράφων συνιστά άμεση επίθεση κατά του κράτους δικαίου, καθώς όχι μόνο υπονομεύει την ικανότητα των πολιτών και των θεσμών να καθιστούν υπόλογους όσους βρίσκονται στην εξουσία, αλλά αποτελεί επίσης μία από τις πιο ακραίες μορφές λογοκρισίας, συνιστώντας άμεση απειλή για την ελευθερία της έκφρασης και τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών· τονίζει ότι οι απειλές, η παρενόχληση και οι εκστρατείες κατά δημοσιογράφων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν πολιτικά κίνητρα, δημιουργούν αποτρεπτικό αποτέλεσμα στην ερευνητική καταγγελία και πρέπει να πυροδοτούν άμεσες, διεξοδικές, ανεξάρτητες και αποτελεσματικές έρευνες·

60. καταδικάζει απερίφραστα την παρακολούθηση δημοσιογράφων, ιδίως μέσω κατασκοπευτικού λογισμικού, συμπεριλαμβανομένης της υπόθεσης Paragon Graphite, καθώς και τη στόχευση δημοσιογράφων και παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών σε διάφορα κράτη μέλη, η οποία συνιστά παραβίαση της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και υπονομεύει τις αρχές της δημοκρατίας· τονίζει τη σημασία της προστασίας των δημοσιογράφων και του απορρήτου των επικοινωνιών τους από κάθε μορφή παράνομης ή αυθαίρετης παρακολούθησης· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες που αποσκοπούν στην ενίσχυση των διασφαλίσεων κατά των εν λόγω πρακτικών· τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης των υφιστάμενων διασφαλίσεων, συμπεριλαμβανομένων του δικαστικού ελέγχου, των αξιολογήσεων αναγκαιότητας και αναλογικότητας και των αποτελεσματικών μηχανισμών προσφυγής, καθώς και της επιβολής του δικαίου της ΕΕ·

61. εκφράζει τη συνεχιζόμενη ανησυχία του για την περιορισμένη συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις συστάσεις της εξεταστικής επιτροπής του Κοινοβουλίου για τη χρήση του Pegasus και ισοδύναμου κατασκοπευτικού λογισμικού, και θεωρεί ότι η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή τους θα ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα της Ένωσης να αποτρέπει τις καταχρήσεις και να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει τακτικά έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδίως στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), σχετικά με την κατάσταση εφαρμογής των εν λόγω συστάσεων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού κατά δημοσιογράφων στη μελλοντική έκθεσή της για το κράτος δικαίου, καθώς έχει άμεσο αντίκτυπο στην ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και την ασφάλεια των δημοσιογράφων· αναγνωρίζει ότι, μετά τις ανησυχίες που εκφράστηκαν σε επίπεδο ΕΕ, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μεταρρυθμίσεις με στόχο τη βελτίωση της εποπτείας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη χρήση τεχνολογιών παρακολούθησης·

62. σημειώνει με ανησυχία τη χρήση ολοένα και πιο παρεμβατικών τεχνολογιών παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων εργαλείων που βασίζονται στην ΤΝ, ιδίως όταν η ανάπτυξή τους ενδέχεται να παρεμβαίνει δυσανάλογα στα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως η ιδιωτικότητα, η ελευθερία του συνέρχεσθαι ή η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης· τονίζει ότι οι τεχνολογίες παρακολούθησης που βασίζονται στην ΤΝ, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών συστημάτων, όπως η αναγνώριση προσώπου, ενέχουν υψηλό κίνδυνο για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ότι, όταν χρησιμοποιούνται, πρέπει να υπόκεινται σε προηγούμενη δικαστική άδεια και διαφανή εποπτεία· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον οι εθνικές πρακτικές που περιλαμβάνουν βιομετρική παρακολούθηση ή μαζική συλλογή δεδομένων συνιστούν συστημικό κίνδυνο για το κράτος δικαίου·

63. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τους ολοένα και πιο τεκμηριωμένους ισχυρισμούς περί παράνομης παρακολούθησης και κατασκοπείας που στοχεύουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ· τονίζει ότι οι πρακτικές αυτές, εάν επιβεβαιωθούν, θα συνιστούσαν σοβαρή απειλή για το κράτος δικαίου, τη διάκριση των εξουσιών, τη δημοκρατική εποπτεία και την ακεραιότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων της Ένωσης·

64. υπενθυμίζει ότι η ανάπτυξη κατασκοπευτικού λογισμικού, δεδομένου του εξαιρετικά παρεμβατικού χαρακτήρα του, συνιστά σοβαρή παρέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα, υπονομεύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και μπορεί να στρεβλώσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και των πολιτικών της ΕΕ· ζητεί πλήρη διαφάνεια, αποτελεσματικό και ανεξάρτητο έλεγχο των εν λόγω πρακτικών και συγκεκριμένα διορθωτικά μέτρα,

μεταξύ άλλων σε επίπεδο ΕΕ, για τη διασφάλιση της λογοδοσίας· επαναλαμβάνει ότι η παρακολούθηση πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τον νόμο, να εξυπηρετεί θεμιτό σκοπό, να είναι απολύτως αναγκαία και αναλογική και να υπόκειται σε ισχυρές διασφαλίσεις· υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε κατάχρηση των εργαλείων παρακολούθησης που καθιερώνεται δεόντως σύμφωνα με τη δέουσα διαδικασία πρέπει να έχει απτές συνέπειες στο πλαίσιο των νομικών και δημοσιονομικών μέσων της ΕΕ·

65. εξακολουθεί να ανησυχεί βαθύτατα για το γεγονός ότι το καθεστώς ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης, είτε δημόσιο είτε ιδιωτικό, εξακολουθεί να συγκεντρώνεται στα χέρια λίγων σε πολλά κράτη μέλη και σε υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο την πολυμορφία των πληροφοριών και των απόψεων· εκφράζει την ανησυχία του για τις αυξανόμενες πολιτικές παρεμβάσεις στη διακυβέρνηση, τη διαχείριση και τη στελέχωση των δημόσιων μέσων ενημέρωσης, οι οποίες υπονομεύουν την ανεξαρτησία τους· τονίζει τη δημοκρατική σημασία των ανεξάρτητων και επαρκώς χρηματοδοτούμενων δημόσιων μέσων ενημέρωσης· καλεί τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες να εγκρίνουν νομοθετικά πλαίσια για την πρόληψη της οριζόντιας συγκέντρωσης, να διασφαλίσουν τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας και της διαχείρισης, μεταξύ άλλων μέσω δημόσιων μητρώων ιδιοκτησίας, να εγγυηθούν τη διαφανή κατανομή των δημόσιων πόρων και να θεσπίσουν ανεξάρτητους μηχανισμούς εποπτείας και συμμόρφωσης για τη διασφάλιση της συντακτικής και δημοσιογραφικής ανεξαρτησίας και του ρόλου των μέσων ενημέρωσης ως δημόσιου ελεγκτή·

66. καταδικάζει κάθε αδικαιολόγητη πολιτική παρέμβαση στη διαχείριση των δημόσιων μέσων ενημέρωσης και σημειώνει με ανησυχία τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε ορισμένα κράτη μέλη που αυξάνουν την πολιτική επιρροή στις διαδικασίες διορισμού και απόλυσης, καθώς και τη χρήση κρατικά ελεγχόμενης διαφήμισης, ρυθμιστικών φορέων που υπόκεινται σε πολιτική επιρροή και την ενοποίηση των μέσων ενημέρωσης από φιλοκυβερνητικούς ομίλους, οι οποίοι από κοινού διαβρώνουν την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και περιορίζουν την πρόσβαση σε ανεξάρτητη πληροφόρηση· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν διαφανείς, ανοικτές, αποτελεσματικές και χωρίς διακρίσεις διαδικασίες διορισμού για τα διοικητικά όργανα, με βάση αντικειμενικά και αναλογικά κριτήρια που καθορίζονται εκ των προτέρων, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ευρωπαϊκού κανονισμού για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, και παροτρύνει την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εθνικές μεταρρυθμίσεις που ενδέχεται να υπονομεύσουν την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και την ανεξαρτησία των δημόσιων μέσων ενημέρωσης· τονίζει ότι τα ανεξάρτητα και αξιόπιστα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων μέσων ενημέρωσης χωρίς πολιτικό έλεγχο, είναι απαραίτητα για τη δημοκρατική λογοδοσία, καθώς επιτρέπουν στους πολίτες να

ελέγχουν όσους βρίσκονται στην εξουσία και να εντοπίζουν τη διαφθορά και την κατάχρηση εξουσίας·

67. υπενθυμίζει ότι οι επιγραμμικές πλατφόρμες όπως το Instagram, το Tiktok και το X αποτελούν σημαντικές ειδησεογραφικές πηγές, ιδίως για το νεότερο κοινό· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τα συστήματα συστάσεων μπορούν να ενισχύσουν το πολωτικό περιεχόμενο και να δημιουργήσουν «θαλάμους αντήχησης» πληροφοριών, θέτοντας σε σοβαρό κίνδυνο τον δημοκρατικό διάλογο και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την αποτελεσματική επιβολή της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες[66], ιδίως όσον αφορά τις υποχρεώσεις των πλατφορμών να μετριάζουν τους συστημικούς κινδύνους για την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και τον πολιτικό διάλογο·

68. επικροτεί πρωτοβουλίες για την προώθηση ελεύθερων, ανεξάρτητων και πλουραλιστικών μέσων ενημέρωσης, όπως ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης (EMFA)· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι στα περισσότερα κράτη μέλη ο EMFA εξακολουθεί να απέχει πολύ από το να εφαρμοστεί αποτελεσματικά· καλεί τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν αμέσως τις υποχρεώσεις τους για τη διασφάλιση της ταχείας και πλήρους εφαρμογής του, συμπεριλαμβανομένης της διαφάνειας στην κατανομή της κρατικής διαφήμισης εντός και εκτός διαδικτύου, και της διασφάλισης της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και της συντακτικής ανεξαρτησίας· καλεί την Επιτροπή να παράσχει στήριξη στα κράτη μέλη για τη μεταφορά του EMFA στο εθνικό δίκαιο, να παρακολουθεί την εφαρμογή του και να εξετάσει το ενδεχόμενο κίνησης διαδικασιών επί παραβάσει σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων· καλεί την Επιτροπή να συνδράμει ενεργά τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του EMFA, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών, όπου απαιτείται, και να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματική επιβολή του, ιδίως στα κράτη μέλη όπου ανεξάρτητες πηγές έχουν εγείρει ανησυχίες για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης· τονίζει ότι, δεδομένης της άμεσης εφαρμογής του κανονισμού, οι δημοσιογράφοι και τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν ήδη το δικαίωμα να τον επικαλεστούν ενώπιον των εθνικών και των ενωσιακών δικαστηρίων·

69. καλεί τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες να διασφαλίσουν την προστασία των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ σύμφωνα με τις συστάσεις (ΕΕ)

---

66 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

2021/1534[67] και (ΕΕ) 2022/758[68] της Επιτροπής· υπογραμμίζει ότι η προστασία των δημοσιογράφων πρέπει να περιλαμβάνει όχι μόνο αποτελεσματικά μέτρα για τη σωματική ακεραιότητα, αλλά και διασφαλίσεις έναντι διαδικτυακών απειλών, παρενόχλησης και ψηφιακών επιθέσεων, καθώς και πρόσβαση σε πληροφορίες χωρίς αδικαιολόγητους φραγμούς·

70. καταδικάζει τη ρητορική μίσους, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, μεταξύ άλλων στα καθιερωμένα μέσα ενημέρωσης, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στους δημόσιους χώρους, καθώς συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου· ζητεί ισχυρότερη επιβολή των κανονισμών για τα μέσα ενημέρωσης, ώστε να διασφαλιστεί η πολυμορφία και η συμπεριληπτικότητα στο τοπίο των μέσων ενημέρωσης· υπογραμμίζει ότι τα δημόσια πρόσωπα πρέπει να δίνουν το παράδειγμα όσον αφορά τη διεξαγωγή διαλόγου που διαπνέεται από σεβασμό· υπενθυμίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και δεν θα πρέπει να περιορίζεται αδικαιολόγητα· τονίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για τη ρητορική μίσους ή τα εγκλήματα μίσους· καλεί τα κράτη μέλη να καταργήσουν ή να τροποποιήσουν τη νομοθεσία που δεν συνάδει με τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή πρότυπα όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και τον δημόσιο διάλογο·

71. υπενθυμίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο των δημοκρατικών κοινωνιών και ουσιώδες στοιχείο του κράτους δικαίου· σημειώνει με ανησυχία την αύξηση των διοικητικών και ποινικών μέτρων που στοχοποιούν ακαδημαϊκούς, δημοσιογράφους και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

---

67 Σύσταση (ΕΕ) 2021/1534 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της ενίσχυσης της θέσης των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 331 της 20.9.2021, σ. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1534/oj).

68 Σύσταση (ΕΕ) 2022/758 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2022, σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (ΕΕ L 138 της 17.5.2022, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/758/oj).

72. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως και εγκαίρως την οδηγία κατά των SLAPP[69] και τη σύσταση (ΕΕ) 2022/758 της Επιτροπής· προτρέπει τα κράτη μέλη να μην περιοριστούν στην ελάχιστη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και να εγκρίνουν ολοκληρωμένα εθνικά μέτρα κατά των SLAPP για την προστασία των δημοσιογράφων και άλλων προσώπων που αποτελούν στόχο εκφοβισμού, δυσφήμισης και περιορισμών κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους·

73. συνιστά στα κράτη μέλη, κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της, ώστε να συμπεριλάβει και τις εθνικές υποθέσεις, δεδομένου ότι η πλειονότητα των SLAPP ασκούνται σε εθνικό επίπεδο· ενθαρρύνει την έγκριση μηχανισμών απόρριψης των SLAPP σε αρχικό στάδιο, τη θέσπιση αποτελεσματικών κανόνων για τη μετατόπιση του κόστους, καθώς και την έγκριση αποτρεπτικών κυρώσεων κατά διαδίκων που προσφεύγουν καταχρηστικώς και ισχυρών μέτρων στήριξης για τους πληττόμενους δημοσιογράφους και άλλα πρόσωπα που στοχοποιούνται·

74. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει επειγόντως προτάσεις ή συμπληρωματικά μέσα για την αντιμετώπιση των SLAPP που δεν καλύπτονται από το ισχύον πλαίσιο της ΕΕ, και να εξετάσει το ενδεχόμενο τροποποιήσεων που επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πέραν των διασυνοριακών υποθέσεων, διασφαλίζοντας υψηλό και ενιαίο επίπεδο προστασίας σε ολόκληρη την ΕΕ·

75. προσκαλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον οι κυρώσεις της ΕΕ για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης συμμορφώνονται με την απαίτηση αναλογικότητας βάσει του δικαίου της ΕΕ και με το άρθρο 11 του Χάρτη, ενώ παράλληλα αναγνωρίζει πλήρως τον θεμιτό στόχο θέσπισης πολιτικών για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης της πληροφόρησης· θεωρεί ότι το δικαίωμα ακρόασης και οι επαρκείς νομικές εγγυήσεις πρέπει να διασφαλίζονται πριν από την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων από το Συμβούλιο, ειδικά όταν υπάρχει κίνδυνος να υπονομευθούν τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, ιδίως των δημοσιογράφων·

76. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι μειονότητες μπορούν να συμμετέχουν αποτελεσματικά και να έχουν πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης, καθώς και ότι οι υπηρεσίες

---

69 Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (ΕΕ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

οπτικοακουστικών μέσων δεν περιέχουν στοιχεία υποκίνησης βίας ή μίσους κατά μειονοτήτων·

77. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν πλαίσια που θα εγγυώνται την ελευθερία των πολιτών να αναζητούν, να λαμβάνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες, και να διασφαλίσουν ότι οι εθνικοί συντονιστές που προβλέπονται στην πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες μπορούν να επιτελούν πλήρως τον ρόλο τους όσον αφορά τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ· υπογραμμίζει τη σημασία της έγκαιρης και αποτελεσματικής εφαρμογής της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, για να διασφαλιστεί ένα ασφαλές, διαφανές και υπεύθυνο διαδικτυακό περιβάλλον· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 για το τεκμήριο αθωότητας σέβεται πλήρως την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στο άρθρο 11 του Χάρτη, και δεν εισάγει περιορισμούς όσον αφορά την κοινοποίηση ζητημάτων δημόσιου συμφέροντος·

78. υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να παρακολουθούνται οι μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες και να επιβάλλεται η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, καθώς και, μεταξύ άλλων, να κινούνται έρευνες σχετικά με την αλγοριθμική χειραγώγηση, την ενίσχυση της ρητορικής μίσους, την πολιτική προπαγάνδα ή την έλλειψη εποπτείας· τονίζει τη σημασία που έχουν η διαφάνεια όσον αφορά τους αλγόριθμους των πλατφορμών, οι ανεξάρτητοι έλεγχοι και οι μηχανισμοί ελέγχου γεγονότων για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, και υπογραμμίζει ότι τα μέτρα αυτά θα πρέπει να συμπληρώνονται από την εγγυημένη πρόσβαση σε πληροφορίες και την προώθηση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας για όλους τους πολίτες·

79. τονίζει ότι η παραπληροφόρηση και η χειραγώγηση της πληροφόρησης μεγάλης κλίμακας, οι οποίες εντείνονται όλο και περισσότερο από τα προηγμένα συστήματα ΤΝ, ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για το κράτος δικαίου και τις δημοκρατικές διαδικασίες· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιβάλουν πλήρως την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για την ΤΝ[70], ώστε να διασφαλιστούν η διαφάνεια, η λογοδοσία και ο αποτελεσματικός

---

70 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

μετριασμός των συστημικών κινδύνων που προκαλούνται από την ΤΝ για το κράτος δικαίου, ιδίως σε εκλογικά πλαίσια·

Χώρος της κοινωνίας των πολιτών

80. τονίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει μια ισχυρή και απρόσκοπτη κοινωνία των πολιτών, όπως, μεταξύ άλλων, οι οργανώσεις βάσης και οι κοινοτικές οργανώσεις, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι ομάδες ακτιβιστών, οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), καθώς και οι ανεξάρτητες αρχές και οι διαμεσολαβητές στην προώθηση και την προάσπιση της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και στη διασφάλιση της λογοδοσίας τόσο για κρατικούς όσο και για ιδιωτικούς φορείς μέσω του εποπτικού τους ρόλου· υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια σε ορισμένα κράτη μέλη όσον αφορά τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για το έργο των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για αυτούς, όπως ειδικοί μηχανισμοί κατάρτισης, ευαισθητοποίησης και προστασίας· παροτρύνει την Επιτροπή να εντείνει την προσπάθεια για την ενίσχυση της προστασίας όλων αυτών των φορέων και τη διασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών για την αποτελεσματική άσκηση των δραστηριοτήτων τους· υπενθυμίζει την ανάγκη για ένα ασφαλές, υποστηρικτικό και ευνοϊκό περιβάλλον για τους φορείς αυτούς· ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και στις δημοκρατικές διαδικασίες·

81. αναγνωρίζει τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην προστασία των μειονοτήτων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, ζητώντας δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση σε στήριξη·

82. επαναλαμβάνει τη σημασία της ευρείας διαβούλευσης κατά την κατάρτιση της έκθεσης για το κράτος δικαίου· καλεί την Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα στις επιτόπιες επισκέψεις στα κράτη μέλη, καθώς επιτρέπουν μια πιο σφαιρική αξιολόγηση της κατάστασης ανάλογα με το πλαίσιο·

83. τονίζει τη σημασία που έχει ένας δυναμικός χώρος της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και τα δικαιώματα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι σε ολόκληρη την ΕΕ, τονίζοντας ότι τα εν λόγω δικαιώματα, τα οποία προστατεύονται από το διεθνές δίκαιο και τον Χάρτη, είναι απαραίτητα για τη δημοκρατία και τη λογοδοσία των κυβερνήσεων· σημειώνει ότι οι ελευθερίες αυτές πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω σε ορισμένα κράτη μέλη· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την προστασία της ελευθερίας του συνέρχεσθαι για όλους και να εγγυηθούν ένα ασφαλές, ευνοϊκό και νομικά ασφαλές περιβάλλον

για την άσκησή της, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα· σημειώνει με ανησυχία τους αυξανόμενους περιορισμούς που πλήττουν τον χώρο της κοινωνίας των πολιτών σε αρκετά κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων της υπερβολικής διοικητικής επιβάρυνσης, των εκστρατειών δυσφήμισης και των περιορισμών όσον αφορά την πρόσβαση σε πόρους, οι οποίοι επιφέρουν αποτρεπτικό αποτέλεσμα και υπονομεύουν τον εποπτικό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών·

84. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τους επανειλημμένους περιορισμούς στην ελευθερία του συνέρχεσθαι· επισημαίνει τις επικρίσεις που εξέφρασαν το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα Ηνωμένα Έθνη και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σχετικά με ορισμένους νόμους, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής νομοθεσίας στον τομέα της ασφάλειας, οι οποίοι δεν πληρούν την απαίτηση της αναλογικότητας, γεγονός που ενδέχεται να αποδυναμώνει τις νομικές διασφαλίσεις και να αντιβαίνει στις διεθνείς υποχρεώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα· καλεί τα κράτη μέλη να μην εγκρίνουν νόμους ή πρακτικές που περιορίζουν προληπτικά το δικαίωμα του συνέρχεσθαι ειρηνικώς, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής κυρώσεων ή ποινών χωρίς δικαστική εποπτεία σε άτομα που συμμετέχουν σε ειρηνικές διαδηλώσεις· υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι οι νόμοι και οι πρακτικές που αφορούν τις συναθροίσεις και τις διαδηλώσεις πρέπει πάντα να συμμορφώνονται με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλης εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαχείριση του πλήθους για τους αστυνομικούς υπαλλήλους· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατάλληλες διαδικασίες ή μηχανισμούς για την καταγραφή των ελέγχων ταυτότητας και τα καλεί να δημοσιεύουν δεδομένα σχετικά με τραυματισμούς και θανάτους κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια και η λογοδοσία των αρχών επιβολής του νόμου·

85. αναγνωρίζει τη στρατηγική της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών και τα μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας, της συμμετοχής και της βιώσιμης χρηματοδότησης, όπως, μεταξύ άλλων, η πλατφόρμα της κοινωνίας των πολιτών, ο κόμβος γνώσης για τον χώρο της κοινωνίας των πολιτών και πρόσθετα εργαλεία προστασίας·

86. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συνεχίσουν να βελτιώνουν το νομικό και κανονιστικό περιβάλλον για την κοινωνία των πολιτών, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι κάθε περιορισμός στη χρηματοδότηση και τις δραστηριότητες των οργανώσεων είναι σαφώς αιτιολογημένος, αναλογικός, επιδιώκει θεμιτούς στόχους δημοσίου συμφέροντος και συνάδει πλήρως με το δίκαιο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της ΕΣΔΑ·

87. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τη συρρίκνωση του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και τις αυξανόμενες διώξεις που υφίστανται οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ, ιδίως όσοι εργάζονται για την καταπολέμηση του ρατσισμού, την κλιματική δικαιοσύνη, τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+, τα δικαιώματα των γυναικών, τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας και βοήθειας για τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα, καθώς και την καταπολέμηση της διαφθοράς· παροτρύνει την Επιτροπή να παρακολουθεί συστηματικά την κατάσταση των εν λόγω οργανώσεων στις εκθέσεις της για το κράτος δικαίου, δεδομένου ότι η συρρίκνωση του χώρου της κοινωνίας των πολιτών συνιστά διαρθρωτικό ζήτημα που αφορά το κράτος δικαίου· καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν αποτελεσματική προστασία στους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών ταχείας αντίδρασης σε απειλές·

88. εκφράζει την ανησυχία του για τις συνταγματικές αναθεωρήσεις που υπονομεύουν την ασφάλεια δικαίου και την υπεροχή του ενωσιακού δικαίου·

89. καταγγέλλει την υπερβολική και συστηματική χρήση ταχειών νομοθετικών διαδικασιών στην Ουγγαρία, όπου σημαντικό ποσοστό των νόμων εγκρίνονται χωρίς επαρκή διαβούλευση, γεγονός που υπονομεύει τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας, της διαφάνειας, της συμμετοχικότητας και της δημοκρατικής εποπτείας·

90. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ένα ισορροπημένο πλαίσιο που θα στηρίζει τη λογοδοσία και τη διαφάνεια για όλες τις οντότητες που επιδιώκουν να επηρεάσουν τη δημόσια πολιτική, επιτρέποντας παράλληλα την ελεύθερη, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της κοινωνίας των πολιτών· εκφράζει την ανησυχία του για τους αυξανόμενους νομικούς και οικονομικούς περιορισμούς, τις εκστρατείες δυσφήμισης, καθώς και την ποινικοποίηση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αδικαιολόγητης ποινικοποίησης των δραστηριοτήτων της κοινωνίας των πολιτών· καλεί τα κράτη μέλη να μην επιβάλλουν δυσανάλογους περιορισμούς στην ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι· επαναλαμβάνει τη σημασία της πλήρους εφαρμογής της οδηγίας κατά των SLAPP και της σύστασης (ΕΕ) 2022/758 της Επιτροπής για την προστασία των ΟΚΠ· τονίζει ότι οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για τις ΜΚΟ δεν πρέπει να υπερβαίνουν εκείνες που είναι απολύτως αναγκαίες και αναλογικές προς τους συγκεκριμένους επιδιωκόμενους στόχους·

91. υπογραμμίζει ότι η διαφάνεια και η λογοδοσία κατά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ αποτελούν βασικές συνιστώσες του κράτους δικαίου· τονίζει ότι θα πρέπει να θεσπιστούν υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και διαφάνειας, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα ενωσιακά

κονδύλια δαπανώνται ορθά, ενώ παράλληλα αποφεύγονται οι περιττές επιβαρύνσεις για τις οργανώσεις· θεωρεί ότι η ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τον έλεγχο, τη δέουσα επιμέλεια και τη διαφάνεια αποτελεί στέρεη βάση, και υπογραμμίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να παραμείνει σε ετοιμότητα για να επανεξετάσει και να ενισχύσει το πλαίσιο σε περίπτωση που εντοπιστούν ελλείψεις· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διασφαλίσουν τη διάθεση επαρκών και βιώσιμων χρηματοδοτικών πόρων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με σαφή κριτήρια επιλεξιμότητας και μηχανισμούς εποπτείας που θα συμμορφώνονται πλήρως με τους υφιστάμενους κανόνες για τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τις δαπάνες, ιδίως στο πλαίσιο της συρρίκνωσης του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και της αύξησης της διοικητικής επιβάρυνσης· στο πλαίσιο αυτό, θεωρεί ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν επαρκή και συνεπή χρηματοδότηση, αντίστοιχη με τους στόχους της, σε φορείς που εργάζονται για την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, και υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση σε ενωσιακή χρηματοδότηση πρέπει να είναι δίκαιη, διαφανής και να μην εισάγει διακρίσεις· υπενθυμίζει ότι οι αποφάσεις χρηματοδότησης πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, σύμφωνα με τις Συνθήκες και τον δημοσιονομικό κανονισμό, διασφαλίζοντας τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ·

92. τονίζει τη σημασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας ως αναπόσπαστης πτυχής του κράτους δικαίου, και παροτρύνει τα κράτη μέλη να προστατεύουν τα πανεπιστήμια από αθέμιτες πολιτικές επιρροές ή από έλεγχο επί της ακαδημαϊκής διακυβέρνησης και να διασφαλίζουν τη θεσμική αυτονομία· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καλλιεργήσουν νοοτροπία κράτους δικαίου μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης, πρωτοβουλιών προβολής και δράσεων για την προώθηση των δημοκρατικών αξιών και αρχών·

Θεμελιώδη δικαιώματα, ισότητα και απαγόρευση των διακρίσεων

93. τονίζει ότι η προστασία και η προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων αποτελούν βασικό πυλώνα του κράτους δικαίου και βασική υποχρέωση για όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 2 ΣΕΕ· υπογραμμίζει ότι τα δικαιώματα αυτά πρέπει να διασφαλίζονται εξίσου για όλα τα άτομα χωρίς διακρίσεις μέσω διαφανών νομοθετικών διαδικασιών, μέσων πραγματικής προσφυγής και ανεξάρτητων μηχανισμών εποπτείας· επισημαίνει ότι το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα αλληλοενισχύονται και ότι οι παραβιάσεις του κράτους δικαίου υπονομεύουν άμεσα την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

94. τονίζει ότι οποιοσδήποτε περιορισμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη, και καταδικάζει τις νομοθετικές πρακτικές που οδηγούν σε υπερβολική πολυπλοκότητα, ανασφάλεια δικαίου ή έλλειψη σαφήνειας για τους πολίτες·

95. υπογραμμίζει ότι τα νομικά πλαίσια των κρατών μελών πρέπει να εγγυώνται την ισότητα ενώπιον του νόμου και το δικαίωμα των προσώπων να μην υφίστανται διακρίσεις, μεταξύ άλλων σε δικαστικές διαδικασίες· καλεί την Επιτροπή να ενεργεί αποφασιστικά σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης· τονίζει ότι κάθε μέτρο που επηρεάζει την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, τα δικαιώματα διαμονής ή την οικογενειακή επανένωση πρέπει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο δίκαιο της ΕΕ και τον Χάρτη, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων που ορίζεται στο άρθρο 21 του Χάρτη·

96. υπενθυμίζει ότι η αποτελεσματική πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, σε επαρκές ελάχιστο εισόδημα και σε δημόσιες υπηρεσίες που δεν εισάγουν διακρίσεις είναι ζωτικής σημασίας για την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο ο κοινωνικός αποκλεισμός, η ακραία φτώχεια και η έλλειψη στέγης εμποδίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την πρακτική άσκηση των δικαιωμάτων·

97. επικροτεί τη στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ 2026-2030 ως βασικό πλαίσιο για την προώθηση της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως μέσω της βελτιωμένης εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για την ισότητα, της προστασίας και της ασφάλειας των ατόμων και των ακτιβιστών ΛΟΑΤΚΙ+, της ενίσχυσης των μηχανισμών παρακολούθησης και λογοδοσίας, της ευαισθητοποίησης και της κατάρτισης των επαγγελματιών καθοριστικής σημασίας· παροτρύνει την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για δεσμευτική ενωσιακή απαγόρευση των πρακτικών μεταστροφής σε όλα τα κράτη μέλη·

98. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα μέτρα που εισάγουν διακρίσεις, τα οποία έχουν θεσπιστεί σε ορισμένα κράτη μέλη με το πρόσχημα της καταπολέμησης της λεγόμενης «προπαγάνδας των ΛΟΑΤΚΙ» και της «ιδεολογίας του φύλου»· υπενθυμίζει τις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στην υπόθεση C-769/22[71], σύμφωνα με τις οποίες μια τέτοια νομοθεσία, όταν δεν δικαιολογείται αντικειμενικά, επιστημονικά και αναλογικά, δεν συνάδει με το δίκαιο της ΕΕ και τον Χάρτη· υπογραμμίζει ότι τα μέτρα αυτά ενισχύουν τον στιγματισμό, παρεμποδίζουν την απαγόρευση των διακρίσεων, την ελευθερία έκφρασης και

---

[71] Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Ćapeta της 5ης Ιουνίου 2025 (ECLI:EU:C:2025:408).

πληροφόρησης και παραβιάζουν την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, και δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από τους λόγους που προβάλλει το κράτος μέλος· τονίζει ότι οι συστηματικές διακρίσεις κατά των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+ θέτουν υπό αμφισβήτηση τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και επηρεάζουν την έννομη τάξη της ΕΕ στο σύνολό της· τονίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να ενεργεί γρήγορα και αποφασιστικά όταν τα κράτη μέλη καταστρατηγούν το δίκαιο της ΕΕ, ιδίως τον Χάρτη, μεταξύ άλλων με ταχείες διαδικασίες επί παραβάσει και ασφαλιστικά μέτρα· καταδικάζει τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις που εισάγουν διακρίσεις και επηρεάζουν την ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+·

99. αποδοκιμάζει την έλλειψη προόδου όσον αφορά τις πολιτικές για την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων σε ορισμένα κράτη μέλη και τα επίμονα κενά κατά την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ κατά των διακρίσεων· επισημαίνει ότι οι διασταυρωτικές διακρίσεις εις βάρος ατόμων που ανήκουν σε πολλαπλές ευάλωτες ομάδες εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα σε αρκετά κράτη μέλη, με διαφορετικούς βαθμούς νομικής αναγνώρισης και προστασίας, και δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς στο πλαίσιο των υφιστάμενων πλαισίων της ΕΕ για την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων· παροτρύνει το Συμβούλιο να καταλήξει χωρίς καθυστέρηση σε συμφωνία σχετικά με την οριζόντια οδηγία κατά των διακρίσεων· ζητεί αδιάλειπτη δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων και των εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΤΚΙ+, των γυναικών, των ανηλίκων, των ατόμων με αναπηρία, των ηλικιωμένων, των μεταναστών και των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη και σε ένδικα μέσα·

100. καλεί όλα τα κράτη μέλη να προστατεύσουν τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ σε πλήρη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ, τον Χάρτη και τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ· υπενθυμίζει ότι σε αρκετά κράτη μέλη εξακολουθούν να υπάρχουν νομικά εμπόδια για την αναγνώριση της ένωσης ή της ιδιότητας του γονέα στην περίπτωση ζευγαριών του ίδιου φύλου σε διασυνοριακό επίπεδο, γεγονός που παραβιάζει τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας και της απαγόρευσης των διακρίσεων· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τη νομολογία του ΔΕΕ, ιδίως με τις αποφάσεις στις υποθέσεις

C-673/16[72] και C-713/23[73], και να κινεί διαδικασίες επί παραβάσει, κατά περίπτωση· χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την αναγνώριση της γονικής σχέσης και καλεί το Συμβούλιο να την εγκρίνει ταχέως, προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και με σκοπό να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου σε ολόκληρη την ΕΕ·

101. καλεί όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τη νομική αναγνώριση των ενώσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

102. τονίζει ότι η απουσία προσβάσιμων νομικών διαδικασιών αναγνώρισης φύλου συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων· καλεί όλα τα κράτη μέλη να εγγυηθούν τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου με βάση τον αυτοπροσδιορισμό, να διασφαλίσουν την αμοιβαία αναγνώριση σε διασυνοριακό επίπεδο και να προστατεύσουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

103. εκφράζει την ανησυχία του για την έξαρση όλων των μορφών θρησκευτικού μίσους, ρατσισμού, ξενοφοβίας και άλλων μορφών διακρίσεων σε ολόκληρη την ΕΕ· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ίση προστασία ενώπιον του νόμου για όλες τις μειονότητες·

104. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα αυξανόμενα επίπεδα αντισημιτισμού στην ΕΕ, επισημαίνοντας ότι πολλοί Εβραίοι αναφέρουν ότι βιώνουν αντισημιτική εχθρότητα τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, γεγονός που επηρεάζει την καθημερινή τους ζωή και το αίσθημα ασφάλειάς τους· καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση και την πρόληψη αντισημιτικών πράξεων και της αντισημιτικής ρητορικής·

105. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα αυξανόμενα επίπεδα ισλαμοφοβίας και αντιμουσουλμανικού μίσους στην ΕΕ, επισημαίνοντας ότι πολλοί μουσουλμάνοι βιώνουν ρατσισμό, εγκλήματα μίσους, παρενόχληση και πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις στην καθημερινή τους ζωή· καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των εν λόγω πράξεων και της εν λόγω ρητορικής·

---

72 Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 5ης Ιουνίου 2018, Relu Adrian Coman κ.λπ. κατά Inspectoratul General pentru Imigrări και Ministerul Afacerilor Interne, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385.

73 Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 25ης Νοεμβρίου 2025, Jakub Cupriak-Trojan και Mateusz Trojan κατά Wojewoda Mazowiecki, ECLI:EU:C:2025:917.

106. καταδικάζει τα περιστατικά εγκλημάτων μίσους και ρητορικής μίσους εντός και εκτός διαδικτύου, τα οποία υποκινούνται λόγω διακρίσεων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση όλων των μορφών ρατσισμού, με την πλήρη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και με τη συμβολή των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ζητεί την ενίσχυση της πρόληψης, της έρευνας, της δίωξης και της στήριξης των θυμάτων, με την πλήρη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των φορέων ισότητας· επισημαίνει την έλλειψη ολοκληρωμένης ενωσιακής νομοθεσίας και ζητεί να συμπεριληφθούν η ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους στα εγκλήματα της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, μεταξύ άλλων όταν βασίζονται στον γενετήσιο προσανατολισμό, την ταυτότητα ή την έκφραση φύλου·

107. εκφράζει την ανησυχία του για τις καθυστερήσεις στην προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, που παραβλέπονται όλο και περισσότερο· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα νομικά τους πλαίσια και οι πολιτικές δεν οδηγούν σε διακρίσεις· υπενθυμίζει την πρόταση του Κοινοβουλίου να συμπεριληφθεί η προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων στην έκθεση για το κράτος δικαίου και καλεί την Επιτροπή να προτείνει ενωσιακά μέτρα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και των γλωσσικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προσχώρησης της ΕΕ στη σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες·

108. επισημαίνει τις εκτεταμένες διακρίσεις που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες Ρομά, όπως, μεταξύ άλλων, ο αντιτσιγγανισμός, οι διαχωρισμοί στη στέγαση, την εκπαίδευση και την πρόσβαση σε υπηρεσίες, καθώς και οι πρακτικές που τις αντιμετωπίζουν ως απειλή για την ασφάλεια· ζητεί στοχευμένα μέτρα, ισχυρότερους μηχανισμούς παρακολούθησης και λογοδοσίας και την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών των Ρομά, μεταξύ άλλων στις διαδικασίες προσχώρησης στην ΕΕ·

109. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις φυλετικές και εθνοτικές διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ με βάση τα φυλετικά χαρακτηριστικά, στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κράτους δικαίου, μεταξύ άλλων μέσω αποτελεσματικών ερευνών, συλλογής και δημοσίευσης αναλυτικών δεδομένων σύμφωνα με τα πρότυπα για τα θεμελιώδη δικαιώματα, και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών· υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η αντιμετώπιση των διασταυρωτικών διακρίσεων εντός ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για τα θεμελιώδη δικαιώματα·

110. ζητεί αποτελεσματικές εγγυήσεις για την εξασφάλιση ασφαλούς διαδικτυακού χώρου και για την καταπολέμηση του μίσους, των

διακρίσεων και της παραπληροφόρησης· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί πλήρως και με βάση τα δικαιώματα η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, η πράξη για τις ψηφιακές αγορές[74], η πράξη για την ΤΝ, η οδηγία κατά των SLAPP και ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης·

111. επισημαίνει ότι η έλλειψη προόδου όσον αφορά τις υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας για τα άτομα με αναπηρία εγείρει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα·

112. επαναλαμβάνει την υποχρέωση των κρατών μελών να σέβονται το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου στην ξηρά και στη θάλασσα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι πολιτικές για τη μετανάστευση και το άσυλο, συμπεριλαμβανομένου του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, εφαρμόζονται σε πλήρη συμμόρφωση με τον Χάρτη, την αρχή της μη επαναπροώθησης και την αρχή του επιμερισμού των ευθυνών, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ανθρώπων στο άσυλο και τη διεθνή προστασία·

113. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές μετανάστευσης και ασύλου σε πλήρη συμμόρφωση με τις Συνθήκες, τον Χάρτη και το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο· τονίζει ότι όλα τα άτομα που βρίσκονται στο έδαφος της ΕΕ έχουν δικαίωμα στον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειάς τους, δεν πρέπει να υφίστανται απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση και είναι ίσα ενώπιον του νόμου χωρίς καμία διάκριση, συμπεριλαμβανομένης της ιθαγένειας ή του μεταναστευτικού καθεστώτος·

114. θεωρεί ότι τα πορίσματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και η νομολογία του ΔΕΕ παρέχουν αξιόπιστη βάση για την ερμηνεία του άρθρου 2 ΣΕΕ και του πεδίου εφαρμογής των δικαιωμάτων του Χάρτη·

115. χαιρετίζει την απόφαση της Επιτροπής να διατηρήσει την πρόταση οδηγίας για την ίση μεταχείριση[75] και παροτρύνει το Συμβούλιο να την οριστικοποιήσει και να την εγκρίνει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, επισημαίνοντας ότι η οδηγία είναι απαραίτητη για την

---

74 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) (ΕΕ L 265 της 12.10.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

75 Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426).

κάλυψη των υφιστάμενων κενών όσον αφορά την προστασία κατά των διακρίσεων σε ολόκληρη την Ένωση·

116. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν αποτελεσματική δράση κατά της έμφυλης βίας, εντός και εκτός διαδικτύου, και να την προσθέσουν στον κατάλογο των εγκλημάτων της ΕΕ· παροτρύνει την υποβολή νομοθετικής πρότασης της ΕΕ για την καταπολέμηση του βιασμού, όπως αυτός ορίζεται από την έλλειψη συναίνεσης, την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τη βία κατά των γυναικών και την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από όλα τα κράτη μέλη· εκφράζει ανησυχία για τα κινήματα κατά της ισότητας των φύλων και για την παραπληροφόρηση που υπονομεύει την ισότητα των φύλων·

117. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να κατοχυρωθεί στον Χάρτη η πρόσβαση σε ασφαλή και νόμιμη άμβλωση· υπογραμμίζει ότι η σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ισότητας και της καταπολέμησης της έμφυλης βίας·

Το κράτος δικαίου και ο προϋπολογισμός της ΕΕ

118. εκφράζει την ανησυχία του για τις εκθέσεις από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που υποδεικνύουν ότι ορισμένες παραβιάσεις του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων ενδέχεται να συνδέονται με τη χρήση συγκεκριμένων κονδυλίων της ΕΕ σε ορισμένα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει διεξοδικά αν σημειώνονται τέτοιες παραβιάσεις σε προγράμματα ή έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και, στις περιπτώσεις που αυτές διαπιστώνονται, να θεωρεί ότι οι σχετικοί αναγκαίοι πρόσφοροι όροι και τα ορόσημα του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν έχουν εκπληρωθεί· καλεί επίσης την Επιτροπή να συμπεριλάβει συστάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των παραβιάσεων στην ετήσια έκθεσή της για το κράτος δικαίου και, όπου εξακολουθούν να υφίστανται ελλείψεις, να αναστείλει τις περαιτέρω πληρωμές έως ότου αποκατασταθούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν·

119. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις ρυθμίσεις ανεξάρτητης παρακολούθησης για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δράσεις, μεταξύ άλλων μέσω αξιολογήσεων των επιπτώσεων στα νομικά και θεμελιώδη δικαιώματα και ανεξάρτητων αξιολογήσεων με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, διασφαλίζοντας παράλληλα την ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης και τον Χάρτη· ενθαρρύνει τη διάθεση επαρκών πόρων για τη στήριξη της εν λόγω παρακολούθησης·

120. τονίζει ότι η προστασία του κράτους δικαίου είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης·

υπογραμμίζει ότι τα ανεξάρτητα δικαστικά συστήματα, τα αποτελεσματικά πλαίσια για την καταπολέμηση της διαφθοράς και οι διαφανείς διοικητικές διαδικασίες είναι απαραίτητα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαχείριση, η κατανομή και η δαπάνη των κονδυλίων της ΕΕ πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης· ζητεί κατάλληλη χρηματοδότηση για όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και η OLAF, ώστε να διασφαλιστεί η ικανότητά τους να διερευνούν, να διώκουν και να παραπέμπουν στη δικαιοσύνη αποτελεσματικά τα ποινικά αδικήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, λόγω του αντικτύπου τους στο κράτος δικαίου·

121. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ των διαφόρων εργαλείων για το κράτος δικαίου και της σύνδεσής τους με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, και να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ των συστάσεων για την αντιμετώπιση των πλέον συστηματικών παραβιάσεων που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου και των δημοσιονομικών εργαλείων· αποδοκιμάζει την έλλειψη λεπτομερειών στην έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται η εν λόγω σύνδεση, ιδίως όσον αφορά τις συστάσεις της·

122. επιμένει ότι τα μέτρα που απαιτούνται για την αποδέσμευση της χρηματοδότησης της ΕΕ, όπως ορίζονται στις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, του κανονισμού για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[76] και του κανονισμού για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου, πρέπει να αξιολογούνται με συνέπεια στο πλαίσιο της ίδιας αδιάλειπτης και συνεκτικής εργαλειοθήκης, και ότι δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται πληρωμές ενόσω εξακολουθούν να υφίστανται ελλείψεις· επιμένει ότι οποιαδήποτε οπισθοδρόμηση θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη και να αντιμετωπιστεί προκειμένου να προληφθεί η επέλευση παρόμοιων καταστάσεων ή περαιτέρω οπισθοδρόμησης στο μέλλον· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω αξιολογήσεις παραμένουν αυστηρά αμερόληπτες, δεν εργαλειοποιούνται και βασίζονται αποκλειστικά στη συμμόρφωση με τα πρότυπα του κράτους δικαίου· υπενθυμίζει ότι οποιαδήποτε πρόταση για την άρση των δημοσιονομικών μέτρων θα πρέπει να βασίζεται σε αξιόπιστες, ολοκληρωμένες και επικαιροποιημένες πληροφορίες σύμφωνα με τις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στην υπόθεση C-225/24[77], στις οποίες υπογραμμίζεται ότι όλοι οι όροι εκταμίευσης θα πρέπει να

---

[76] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[77] Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Ćapeta της 12ης Φεβρουαρίου 2026, Υπόθεση C-225/24, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ECLI:EU:C:2026:88).

δημοσιοποιούνται για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας· σημειώνει ότι η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου παρέχει μια ουσιαστική πραγματική βάση για τον εντοπισμό συστημικών προκλήσεων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να καθορίσει και να δημοσιεύσει σαφή και λεπτομερή κριτήρια για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων των ελλείψεων στον τομέα του κράτους δικαίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διακοπή, την αναστολή και τον αναπρογραμματισμό των κονδυλίων της ΕΕ, και να διασφαλίσει την έγκαιρη και μη επιλεκτική λήψη αποφάσεων σε όλα τα κράτη μέλη·

123. επαναλαμβάνει ότι ο μηχανισμός αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εργαλειοθήκης της Ένωσης για τη δημοσιονομική διακυβέρνηση· υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα αποτελεί βασικό εργαλείο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από παραβιάσεις του κράτους δικαίου και ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται όποτε πληρούνται οι νομικές προϋποθέσεις του σε ολόκληρο τον προϋπολογισμό της ΕΕ· ζητεί τη συνεπή, αποτελεσματική, έγκαιρη και αμερόληπτη εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, καθώς και την προορατική χρήση του άρθρου 6 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού, όταν αυτό δικαιολογείται, με σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας παράλληλα· αποδοκιμάζει την ερμηνεία της Επιτροπής ότι ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης·

124. καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει τι συνιστά επαρκώς άμεση σύνδεση μεταξύ των παραβιάσεων των αρχών του κράτους δικαίου και των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, καθώς και να θεσπίσει σαφή, αντικειμενικά και προβλέψιμα κριτήρια για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δημοσιονομικών και διορθωτικών μέτρων, όπως ζήτησε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο· καλεί την Επιτροπή να υποδείξει στην έκθεσή της για το κράτος δικαίου κατά πόσον οι σοβαροί κίνδυνοι ή οι παραβιάσεις που εντοπίζονται στα κράτη μέλη δικαιολογούν την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα και να μετουσιώσει τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την αντιμετώπιση των πλέον συστηματικών παραβιάσεων στα κράτη μέλη σε συγκεκριμένα ορόσημα τα οποία πρέπει να υλοποιηθούν από τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, να χρησιμεύσει ως αποδεικτικό στοιχείο για την αιτιολόγηση της ενεργοποίησης του κανονισμού για την αιρεσιμότητα·

125. παροτρύνει την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ενεργούν ταχέως και με πλήρη διαφάνεια, όπου διαπιστώνεται σύνδεση μεταξύ παραβιάσεων ή σοβαρού κινδύνου παραβιάσεων των αρχών του κράτους δικαίου και κινδύνων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και όπου το οικείο κράτος μέλος δεν ενεργεί εγκαίρως για την αποτελεσματική και βιώσιμη αντιμετώπιση της κατάστασης·

126. παροτρύνει την Επιτροπή να αναλάβει περαιτέρω δράση στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα στην περίπτωση της Ουγγαρίας όσον αφορά άλλες παραβιάσεις του κράτους δικαίου, όπως τις παραβιάσεις που σχετίζονται με το δικαστικό σώμα· επισημαίνει ότι η αποδυνάμωση του δικαστικού συστήματος, καθώς και της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας της δημόσιας διοίκησης και η αδικαιολόγητη συγκέντρωση προμηθευτών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων συνιστούν συστημικούς κινδύνους για το κράτος δικαίου που απειλούν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση· τονίζει ότι οι παραβιάσεις των κανόνων, η χειραγώγηση ή η αδικαιολόγητη ευνοιοκρατία σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών και αιτήσεις που αφορούν χρηματοδότηση από την ΕΕ, καθώς και η διοικητική παρενόχληση που παραβιάζει την ίση μεταχείριση των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των εταιρειών ή άλλων τελικών αποδεκτών ή δικαιούχων, και την πρόσβασή τους σε κονδύλια της ΕΕ, καθώς και σε δημόσιες συμβάσεις, ελεγκτικά όργανα, διασφαλίσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς ή συστήματα ελέγχου, συνιστούν άμεσους κινδύνους για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και απαιτούν συνεπή και αυστηρή εφαρμογή της αιρεσιμότητας·

127. υπενθυμίζει ότι οι τελικοί αποδέκτες ή οι δικαιούχοι της χρηματοδότησης της ΕΕ που δεν είναι κυβερνητικοί φορείς δεν θα πρέπει να υφίστανται αρνητικές συνέπειες λόγω προβλημάτων που προκαλούνται από τις εθνικές αρχές σε περιπτώσεις λήψης δημοσιονομικών μέτρων· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι τελικοί αποδέκτες ή οι δικαιούχοι κονδυλίων της ΕΕ δεν θα στερηθούν τα εν λόγω κονδύλια, όπως ορίζεται στον κανονισμό για την αιρεσιμότητα· υπενθυμίζει την υποχρέωση των κρατών μελών που υπόκεινται σε μέτρα δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα να συνεχίσουν να τηρούν όλες τις δεσμεύσεις έναντι των τελικών αποδεκτών ή των δικαιούχων· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους για να διασφαλίσει ότι τα κονδύλια της ΕΕ φθάνουν στις τοπικές κυβερνήσεις και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, σε περίπτωση που η εκάστοτε κυβέρνηση δεν συνεργάζεται όσον αφορά τις ελλείψεις· υποδεικνύει ότι μια πιθανή λύση είναι να διατεθούν οι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε ανακλήσεις υποχρεώσεων βάσει των καθεστώτων αιρεσιμότητας για χρήση στο πλαίσιο άλλων μέσων ή προγραμμάτων της ΕΕ που υλοποιούνται υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ιδίως εκείνων που συμβάλλουν στην υποστήριξη της δημοκρατίας, της κοινωνίας των πολιτών, των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ ή της καταπολέμησης της διαφθοράς· υπογραμμίζει ότι η εν λόγω ανακατανομή πρέπει να σέβεται πλήρως τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της ίσης μεταχείρισης·

128. επισημαίνει ότι η επαληθεύσιμη τήρηση από τα κράτη μέλη τόσο του κράτους δικαίου όσο και του Χάρτη πρέπει να θεωρείται βασική προϋπόθεση για τη λήψη κονδυλίων της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι η

πλήρης συμμόρφωση με τις εν λόγω προϋποθέσεις πρέπει να προηγείται της έγκρισης όλων των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ προγραμμάτων και έργων που υποβάλλονται από τις δημόσιες αρχές· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι κάθε απόφαση αναστολής, μείωσης ή δέσμευσης του συνόλου ή μέρους των πληρωμών βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες, διαφανείς και προβλέψιμες χρονικές στιγμές αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των κονδυλίων της ΕΕ, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη διάρκεια, τη σοβαρότητα και την έκταση της διαπιστωθείσας παράβασης· τονίζει ότι η συνεχής παρακολούθηση πρέπει να συμπληρώνεται από τουλάχιστον τακτικές και επίσημα καθιερωμένες περιοδικές επανεξετάσεις, καθώς και από ετήσια αξιολόγηση της συμμόρφωσης που συνδέεται ρητά με τα πορίσματα των εκθέσεων της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, προκειμένου να διασφαλίζονται η ασφάλεια δικαίου, η λογοδοσία και η αποτελεσματική ευθύνη για τη λήψη διορθωτικών μέτρων·

129. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034 να εξαρτάται σχεδόν το ήμισυ των κονδυλίων από τη συμμόρφωση με το κράτος δικαίου και τον Χάρτη πριν από την έγκρισή τους, καθώς αυτό ενισχύει την ικανότητα της ΕΕ να διασφαλίζει ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση στηρίζει πολιτικές που βασίζονται στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις δημοκρατικές αρχές· σημειώνει ότι η πρόταση διατηρεί και εισάγει οριζόντιες προϋποθέσεις όσον αφορά τον σεβασμό των αρχών του κράτους δικαίου και του Χάρτη σε όλα τα σχετικά προγράμματα· πιστεύει ότι η εν λόγω προσέγγιση όσον αφορά την αιρεσιμότητα μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες σχετικά με την προστασία των τελικών αποδεκτών ή των δικαιούχων, ιδίως επιτρέποντας την εκ νέου διάθεση κονδυλίων υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση και, πιο συγκεκριμένα, των μέσων και των προγραμμάτων που συμβάλλουν στη στήριξη της δημοκρατίας, της κοινωνίας των πολιτών, των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ ή στην καταπολέμηση της διαφθοράς πρωτίστως στο κράτος μέλος όπου σημειώθηκαν οι παραβιάσεις· σημειώνει με ανησυχία τις πιθανές αλληλεπικαλύψεις μεταξύ του προσφάτως προταθέντος μηχανισμού για την αιρεσιμότητα στο προσεχές πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και του υφιστάμενου κανονισμού για την αιρεσιμότητα· πιστεύει, ωστόσο, ότι οι οριζόντιες προϋποθέσεις θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα πρέπει να είναι πανομοιότυπη και να καταλήγει στις αποφάσεις της Επιτροπής· ζητεί ένα ενοποιημένο, συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, και καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει σαφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια για την εφαρμογή της αιρεσιμότητας όσον αφορά το κράτος δικαίου, καθώς και αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των διαφόρων μέσων·

130. ζητεί τα κονδύλια που αναστέλλονται ή δεσμεύονται λόγω παραβιάσεων των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ να μην διατίθενται εκ νέου στις αρχές των οικείων κρατών μελών·

131. σημειώνει ότι τα προτεινόμενα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης (ΕΠΕΣ) θα ενοποιήσουν σημαντικά κονδύλια της ΕΕ σε ένα ενιαίο στρατηγικό πλαίσιο ανά κράτος μέλος και θα βασίζουν όλο και περισσότερο τις εκταμιεύσεις στην επίδοση· καλεί επίσης την Επιτροπή να παράσχει σαφή, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια για την αξιολόγηση της ύπαρξης και της αποτελεσματικότητας των «κατάλληλων μηχανισμών» που απαιτούνται για την έγκριση των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων, ως προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, με σκοπό τη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου και της συμμόρφωσης με το κράτος δικαίου και τον Χάρτη κατά την εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ·

132. τονίζει ότι η αποτελεσματική προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ εξαρτάται επίσης από ισχυρά συστήματα δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου· καλεί την Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τις αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν από τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και από τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, κατά την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεών της για το κράτος δικαίου, ώστε να αξιολογεί τους κινδύνους που σχετίζονται με το κράτος δικαίου όσον αφορά τα ενωσιακά κονδύλια· υπογραμμίζει ότι οι συστημικές ελλείψεις που εντοπίζονται από τα εν λόγω εποπτικά όργανα θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται δεόντως στη χρήση εργαλείων προστασίας του προϋπολογισμού από την Επιτροπή·

Το κράτος δικαίου και η διάσταση της ενιαίας αγοράς

133. επικροτεί το γεγονός ότι στην έκθεση για το κράτος δικαίου έχει συμπεριληφθεί η διάσταση της ενιαίας αγοράς, καθώς αυτό υπογραμμίζει τη σύνδεση μεταξύ των προτύπων για το κράτος δικαίου και της συνολικής υγείας του οικονομικού περιβάλλοντος της ΕΕ· τονίζει ότι η εν λόγω προσέγγιση διευκολύνει τον εντοπισμό διαρθρωτικών εμποδίων που επηρεάζουν τις εταιρείες, τους εργαζομένους και τη διασυνοριακή οικονομική δραστηριότητα, συμβάλλοντας σε ένα προβλέψιμο, διαφανές και δίκαιο περιβάλλον αγοράς, με στόχο να διασφαλιστεί η προάσπιση των δικαιωμάτων, η τιμωρία της διαφθοράς και η επιβολή των συμβάσεων· σημειώνει ότι η ανασφάλεια δικαίου, η λήψη αυθαίρετων διοικητικών αποφάσεων και η ασυνεπής δικαστική προστασία υπονομεύουν την οικονομική προβλεψιμότητα και επηρεάζουν την ικανότητα των οικονομικών φορέων να δραστηριοποιούνται εντός της εσωτερικής αγοράς, όπως επισημάνθηκε από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη των οποίων ζητήθηκε η γνώμη για την έκθεση του 2025 για το κράτος δικαίου· τονίζει ότι ένα λειτουργικό σύστημα δικαιοσύνης, ένα ισχυρό πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η πολυφωνία των

μέσων ενημέρωσης και οι αποτελεσματικοί έλεγχοι και ισορροπίες είναι απαραίτητα για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς· υπογραμμίζει ότι η ασφάλεια δικαίου, οι δίκαιοι και διαφανείς κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, τα αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, οι ισορροπημένες δημοκρατικές εξουσίες και η ισχυρή εργασιακή και κοινωνική προστασία αποτελούν βασικές κινητήριες δυνάμεις της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας, της κοινωνικής συνοχής και της εύρυθμης λειτουργίας της ενιαίας αγοράς·

134. προτείνει στην Επιτροπή να συνεχίσει να προωθεί τη διάσταση της ενιαίας αγοράς, καθώς είναι σημαντικό να διασφαλιστεί τόσο η εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς όσο και ένα ανθεκτικό δημοκρατικό σύστημα, και να εμβαθύνει τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των δικαστικών ενώσεων, των οργανώσεων δημοσιογράφων, των δικηγορικών συλλόγων και άλλων επαγγελματικών ομάδων των οποίων η εμπειρογνωσία είναι απαραίτητη για τον έγκαιρο εντοπισμό συστημικών κινδύνων για το κράτος δικαίου στις μελλοντικές αξιολογήσεις· τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλει στοχευμένες προσπάθειες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις εκθέσεις για το κράτος δικαίου και να ενθαρρύνει τη συμβολή των εν λόγω φορέων σε όλα τα κράτη μέλη·

135. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί προϋπόθεση για ένα σταθερό και αξιόπιστο επενδυτικό περιβάλλον· υπογραμμίζει ότι τα προβλέψιμα νομικά πλαίσια, τα αμερόληπτα δικαστήρια και οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί επιβολής ενισχύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και συμβάλλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη σε ολόκληρη την ενιαία αγορά·

136. εκφράζει την ανησυχία του για τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν σε αρκετά κράτη μέλη, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ισότητα και τη δικαιοσύνη στις δημόσιες συμβάσεις και τις απευθείας αναθέσεις· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι ελλείψεις που εντοπίζονται στο πλαίσιο της διάστασης αυτής αντικατοπτρίζονται επαρκώς σε συγκεκριμένες και στοχευμένες συστάσεις στην έκθεσή της για το κράτος δικαίου·

137. καλεί την Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση της διάστασης της ενιαίας αγοράς στην έκθεση για το κράτος δικαίου, και τα κράτη μέλη, να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές στρεβλώσεις στις δημόσιες συμβάσεις και στη χρήση των ενωσιακών και εθνικών κονδυλίων· υπογραμμίζει ότι η συνεπής επιβολή των κανόνων της ΕΕ για τον ανταγωνισμό, τις κρατικές ενισχύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις, σε συνδυασμό με τη στήριξη για πιο διαφοροποιημένες τοπικές οικονομίες και τη δίκαιη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, είναι

απαραίτητη για τη δημιουργία ενός ενάρετου κύκλου στον οποίο οι ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές στηρίζουν το κράτος δικαίου·

138. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η χρήση αναλύσεων βάσει δεδομένων από την Επιτροπή κατά την αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν οι συνθήκες του κράτους δικαίου στην ενιαία αγορά· σημειώνει ότι είναι απαραίτητο να υπάρχουν ισχυροί και συγκρίσιμοι δείκτες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης, τους κινδύνους διαφθοράς, τις διοικητικές επιδόσεις και τη ρυθμιστική σταθερότητα, προκειμένου να εντοπίζονται οι διαρθρωτικές αδυναμίες που εμποδίζουν την οικονομική δραστηριότητα· ενθαρρύνει την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τεκμηριωμένες μεθοδολογίες και να επεκτείνει τη διαθεσιμότητα ποιοτικών συνόλων δεδομένων για την ενίσχυση του αναλυτικού βάθους και της πολιτικής συνάφειας των μελλοντικών εκθέσεων για το κράτος δικαίου·

139. καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει, στα ανά χώρα κεφάλαιά της, τα κράτη μέλη στα οποία οι δικαστικές καθυστερήσεις, η ανεπαρκής εκτέλεση των συμβάσεων ή η συστημική διαφθορά δημιουργούν αποτελεσματικούς μη δασμολογικούς φραγμούς για τις εταιρείες από άλλα κράτη μέλη, και να συγκρίνει την πρόοδο με καθιερωμένους δείκτες επίδοσης· τονίζει ότι ο προσδιορισμός αυτός πρέπει να βασίζεται σε διαφανή δεδομένα και μεθοδολογίες και θα πρέπει να συνδέει ρητά τις ελλείψεις του κράτους δικαίου με την απώλεια επενδύσεων, το υψηλότερο κόστος συναλλαγών και τη μείωση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην ενιαία αγορά·

140. πιστεύει ότι η διάσταση της ενιαίας αγοράς βρίσκεται στον πυρήνα της έκθεσης της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, ενώ το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, το πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η πολυφωνία και η ελευθερία των μέσων μαζικής επικοινωνίας, καθώς και άλλα θεσμικά ζητήματα που σχετίζονται με το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών, αναγνωρίζονται ως βασικοί πυλώνες στην έκθεση· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της οικονομικής ανισότητας και του κοινωνικού αποκλεισμού στη δημοκρατική συμμετοχή και στο κράτος δικαίου·

Το κράτος δικαίου στο επίκεντρο της διαδικασίας διεύρυνσης και της εξωτερικής δράσης της ΕΕ

141. επαναλαμβάνει ότι οι αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ πρέπει να γίνονται πλήρως και κατηγορηματικά σεβαστές όχι μόνο από τα σημερινά κράτη μέλη αλλά και από τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση στην ΕΕ χώρες καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσχώρησης και σε συνεχή βάση μετά από αυτήν· τονίζει ότι η αξιοπιστία και νομιμότητα της ΕΕ στη διαδικασία διεύρυνσης εξαρτώνται από τη διασφάλιση ότι τόσο τα

κράτη μέλη της ΕΕ όσο και οι υποψήφιες και οι δυνάμει υποψήφιες χώρες τηρούν τα ίδια υψηλά πρότυπα δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κράτους δικαίου και υπογραμμίζει ότι τα διπλά μέτρα και σταθμά σε αυτούς τους τομείς μπορούν να πλήξουν την εν λόγω αξιοπιστία και νομιμότητα και την εμπιστοσύνη στις δεσμεύσεις της ΕΕ· τονίζει ότι το στάδιο της προσχώρησης αποτελεί αποφασιστική και αδιαπραγμάτευτη στιγμή για να διασφαλιστεί ότι έχουν εδραιωθεί στέρεα, μη αναστρέψιμα και βιώσιμα θεμέλια για την προστασία του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δημοκρατικών προτύπων, που αποτελούν θεμελιώδεις αρχές για την προσχώρηση στην ΕΕ· σημειώνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά ζητήματα όσον αφορά την παρακολούθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων στις υποψήφιες χώρες·

142. ζητεί μια αυστηρή, συνεχή και εις βάθος αξιολόγηση του κράτους δικαίου σε όλες τις χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία προσχώρησης· ενθαρρύνει την Επιτροπή να παράσχει σαφείς, συγκεκριμένες και μετρήσιμες συστάσεις σχετικά με τις ελλείψεις και την πρόοδο στο κράτος δικαίου και επιμένει στην πλήρη συνοχή, συμπληρωματικότητα και αμοιβαία ενίσχυση της έκθεσης για το κράτος δικαίου και της έκθεσης για τη διεύρυνση, προκειμένου να αποφευχθούν αποκλίνουσες αξιολογήσεις και να διασφαλιστεί μια συνεκτική και αξιόπιστη πολιτική διεύρυνσης·

143. επικροτεί το γεγονός ότι η έκθεση για το κράτος δικαίου περιλαμβάνει ειδικά κεφάλαια για την Αλβανία, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία· καλεί την Επιτροπή να επεκτείνει το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής των μελλοντικών εκθέσεων ώστε να καλύπτονται όλες οι υποψήφιες και οι δυνάμει υποψήφιες χώρες και να παράσχει συγκεκριμένες και μετρήσιμες συστάσεις για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων και τη διασφάλιση της τήρησης υψηλών προτύπων μετά την προσχώρηση·

144. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να παράσχουν ισχυρή στήριξη στις υποψήφιες και στις δυνάμει υποψήφιες χώρες για την προώθηση μεταρρυθμίσεων στους τομείς της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου·

145. υπογραμμίζει ότι οι αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστές όταν διατίθενται κονδύλια της Ένωσης σε τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε προγράμματα της ΕΕ, καθώς και καθ' όλη τη διάρκεια οποιασδήποτε επακόλουθης παρακολούθησης της χρήσης των κονδυλίων· υπενθυμίζει ότι η προάσπιση των αξιών αυτών είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της συνεκτικής και χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης όλων των δαπανών της ΕΕ, τόσο εντός της Ένωσης όσο και σε συνεργασίες με τρίτες χώρες·

146. ζητεί να εφαρμόζεται με συνέπεια η αρχή του κράτους δικαίου σε όλες τις ενωσιακές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής δράσης εν γένει, και να παρέχεται προενταξιακή βοήθεια ειδικότερα στις υποψήφιες και στις δυνάμει υποψήφιες χώρες, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) ΙΙΙ και της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια· τονίζει ότι αυτές οι δαπάνες πρέπει να είναι διαφανείς και τεκμηριωμένες και να βασίζονται στις επιδόσεις, καθώς και να συνοδεύονται από αποτελεσματική παρακολούθηση και δικαστικές διασφαλίσεις, σύμφωνα με τις αξίες της ΕΕ που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΛΕΕ· ζητεί οι εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του ΜΠΒ ΙΙΙ να συνδέονται με συγκεκριμένα αποτελέσματα· ζητεί επίσης την ανακατανομή, την αναστολή ή τη μείωση της χρηματοδότησης σε περιπτώσεις επίμονης οπισθοδρόμησης όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, τις προσπάθειες καταπολέμησης της διαφθοράς και τα θεμελιώδη δικαιώματα·

147. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διατηρηθεί η βασισμένη σε κανόνες διεθνής τάξη ώστε να διαφυλάσσονται οι οικουμενικές αξίες στις οποίες είναι θεμελιωμένη η ΕΕ· προειδοποιεί ότι οι αυξανόμενες απειλές για τους πολυμερείς θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών απονομιμοποίησης του Διεθνούς Δικαστηρίου (ΔΔ) και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ), καθώς και η ευρύτερη περιφρόνηση του διεθνούς δικαίου, συνιστούν σοβαρή απειλή για τη βασισμένη σε κανόνες παγκόσμια τάξη· αποδοκιμάζει τις άνευ προηγουμένου απειλές με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπο το ΔΠΔ, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβάλλονται στους δικαστές και στο λοιπό προσωπικό του· ζητεί την ενεργοποίηση της νομοθεσίας θωράκισης της ΕΕ[78] για την προστασία του ΔΠΔ και όσων συνεργάζονται με το δικαστήριο και το στηρίζουν, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, καθώς και τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, να συνεχίσουν να στηρίζουν το ΔΠΔ και να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα μέσα για την ενίσχυση της καταπολέμησης της ατιμωρησίας παγκοσμίως·

148. επαναλαμβάνει την ισχυρή στήριξη της ΕΕ προς το ΔΔ και το ΔΠΔ ως βασικά ανεξάρτητα και αμερόληπτα θεσμικά όργανα· υπενθυμίζει ότι η πλήρης συμμόρφωση με τις αποφάσεις του ΔΠΔ, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης ενταλμάτων σύλληψης, αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να αναφέρει, στις εκθέσεις της για το κράτος δικαίου, περιπτώσεις

---

78 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1996, για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σ' αυτούς ή απορρέουν από αυτούς (ΕΕ L 309 της 29.11.1996, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

μη εκτέλεσης ενταλμάτων σύλληψης του ΔΠΔ· παροτρύνει τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται πλήρως με τις αποφάσεις των διεθνών δικαστηρίων και να εφαρμόζουν τη διεθνή δικαιοδοσία για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας· καλεί την ΕΕ να παροτρύνει χώρες μη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών εταίρων της και των υποψήφιων και των δυνάμει υποψήφιων χωρών, να προσχωρήσουν στο Καταστατικό της Ρώμης·

Βελτίωση της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων της Επιτροπής

149. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες της Επιτροπής να βελτιώσει τη μεθοδολογία της στην έκθεση για το κράτος δικαίου· καλεί την Επιτροπή να καθορίσει και να δημοσιεύσει, σε μελλοντικές εκδόσεις, σαφή και επιχειρησιακά ορόσημα και δείκτες για κάθε πυλώνα, και να τα εφαρμόζει με συνέπεια και διαφάνεια σε όλα τα κράτη μέλη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατή την ουσιαστική σύγκριση και να παρέχει σαφήνεια σχετικά με τα πρότυπα που εφαρμόζονται·

150. αναγνωρίζει ότι η έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου έχει καταστεί πιο περιεκτική μετά την θέσπισή της το 2020· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν έχουν ληφθεί πλήρως υπόψη ουσιώδη στοιχεία από τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων, που απευθύνονται στην Επιτροπή και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων για το κράτος δικαίου· καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εξετάσουν τις εν λόγω συστάσεις·

151. καλεί την Επιτροπή να είναι πιο διαφανής όσον αφορά τα κριτήρια που χρησιμοποιεί για την επιλογή πληροφοριών από την κοινωνία των πολιτών, διεθνείς οργανισμούς, εθνικές αρχές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστούν η συνέπεια και η σαφήνεια στον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες αυτές αξιολογούνται και αντικατοπτρίζονται στα τελικά ανά χώρα κεφάλαια· σημειώνει ότι, εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, θα πρέπει να παρέχεται σε όλους τους συνεισφέροντες κατάλληλη ανατροφοδότηση και να δίνεται συνέχεια όσον αφορά τη χρήση των στοιχείων που υπέβαλαν, και επιμένει ότι η διαδικασία υποβολής εκθέσεων πρέπει να είναι τεκμηριωμένη, διαφανής και αμερόληπτη·

152. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η μεθοδολογία για την επιλογή των θεμάτων στην έκθεση για το κράτος δικαίου είναι διαφανής, καθορίζοντας με σαφήνεια βασικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένου του τι συνιστά «σημαντική εξέλιξη», και διασφαλίζοντας ότι εξετάζονται συστηματικά οι νεοεμφανιζόμενες προκλήσεις· ενθαρρύνει την Επιτροπή να χρησιμοποιεί σαφέστερη διατύπωση κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ·

153. καλεί την Επιτροπή να επιδιώκει, κατά την κατάρτιση της έκθεσής της για το κράτος δικαίου, ισχυρότερους δεσμούς συνεργασίας και να προβαίνει σε προηγούμενη διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

154. τονίζει ότι η ομάδα παρακολούθησης της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων (DRFMG) της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου έχει πραγματοποιήσει αρκετές αποστολές ad hoc αντιπροσωπειών τα τελευταία χρόνια και ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η κατάσταση του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων παρουσιάζει, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις, μεγαλύτερες ελλείψεις από εκείνες που επισημαίνονται στις εκθέσεις της Επιτροπής· πιστεύει ότι η διαδικασία παρακολούθησης της DRFMG θα πρέπει να εξετάζεται δεόντως στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης και κατά την επακόλουθη σύνταξη της έκθεσης· ζητεί μια ισχυρότερη και πιο διαρθρωμένη διοργανική σχέση μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών επαφών, διαφανών μηχανισμών ανατροφοδότησης και έγκαιρης ενσωμάτωσης των κοινοβουλευτικών αξιολογήσεων·

155. επαναλαμβάνει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένας ολοκληρωμένος διοργανικός μηχανισμός για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, που θα καλύπτει όλες τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ·

156. πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σαφέστερη όσον αφορά τον προσδιορισμό και τη χάραξη της πορείας που ακολουθεί κάθε κράτος μέλος και υποψήφια χώρα, συμπεριλαμβανομένων των ενδείξεων έγκαιρης προειδοποίησης και του εντοπισμού σοβαρών και συστημικών ζητημάτων· τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει τη συνοχή μεταξύ των ζητημάτων που εντοπίζονται και των συστάσεων που εκδίδονται, καθώς και μεγαλύτερη σαφήνεια και διαφάνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι αξιολογήσεις αυτές· καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει ότι οι συστημικές, εσκεμμένες και σοβαρές παραβιάσεις των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ για παρατεταμένο χρονικό διάστημα υπονομεύουν τους διαρθρωτικούς όρους συμμετοχής σε μια Ένωση που βασίζεται στο κράτος δικαίου· τονίζει ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, τα κράτη μέλη κινδυνεύουν να μην εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την ιδιότητά τους δυνάμει των Συνθηκών· υπενθυμίζει ότι τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να ενεργοποιούν τους μηχανισμούς που προβλέπονται από τις Συνθήκες·

157. υπογραμμίζει ότι είναι πολύ σημαντικό να μην περιορίζεται η αξιολόγηση σε ελλείψεις που είχαν εντοπιστεί στο παρελθόν, αλλά να επικαιροποιείται συστηματικά η ανάλυση ώστε να αντικατοπτρίζει τις νέες εξελίξεις, τους αναδυόμενους κινδύνους

και τις εξελισσόμενες μορφές οπισθοδρόμησης· τονίζει ότι ακριβώς σε αυτό το σημείο απαιτείται μεγαλύτερη μεθοδολογική ακρίβεια και σαφήνεια, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι συστάσεις παραμένουν συναφείς, ανταποκρίνονται στην πραγματική πορεία του κράτους δικαίου σε κάθε κράτος μέλος και ευθυγραμμίζονται με αυτήν·

158. καλεί την Επιτροπή να εκδώσει πιο επιχειρησιακές συστάσεις, διακρίνοντας με σαφήνεια εκείνες που σχετίζονται με σοβαρά και συστημικά ζητήματα από εκείνες που αφορούν λιγότερο σημαντικά ζητήματα, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος υποτίμησης των πιο σοβαρών παραβιάσεων του κράτους δικαίου, και καθορίζοντας συγκεκριμένα μέτρα, χρονοδιαγράμματα και ορόσημα για την εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη· τονίζει ότι οι συστάσεις δεν θα πρέπει να απευθύνονται σε όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη, αλλά θα πρέπει να είναι ανάλογες προς την εκάστοτε κατάσταση του κράτους δικαίου σε κάθε χώρα· επισημαίνει ότι οι συστάσεις θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν καλύτερα τα αρνητικά πορίσματα της έκθεσης και να είναι πιο λεπτομερείς· πιστεύει ότι η αξιολόγηση της εκπλήρωσης προηγούμενων συστάσεων θα πρέπει να είναι ακριβέστερη, να συνδέεται περισσότερο με ποιοτικούς δείκτες και να μην βασίζεται αποκλειστικά σε νομοθετικές αλλαγές, αλλά και σε επαληθεύσιμα στοιχεία για την εφαρμογή τους στην πράξη·

159. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι σε όλους τους πυλώνες της έκθεσης για το κράτος δικαίου αποδίδεται η ίδια προσοχή κατά την έκδοση συστάσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν επίμονες και αποδεδειγμένες προκλήσεις και να διαφυλαχθούν οι διαρθρωτικές πτυχές που είναι απαραίτητες για την ορθή λειτουργία των δημοκρατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων·

160. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι ανησυχίες που προσδιορίζονται στην έκθεση για το κράτος δικαίου μεταφράζονται με συνέπεια σε συστάσεις· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι παρόμοια ζητήματα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε κανένα κράτος μέλος που αντιμετωπίζει συγκρίσιμες ή σοβαρότερες ελλείψεις να μην μένει χωρίς κατάλληλες συστάσεις·

161. ζητεί από την Επιτροπή να ενισχύσει τον μηχανισμό παρακολούθησης για τις συστάσεις που δεν έχουν εφαρμοστεί, εισάγοντας μετρήσιμα ορόσημα, δεδομένου ότι το 93 % των συστάσεων επαναλαμβάνονται από προηγούμενα έτη και ότι το 2025 είχε εφαρμοστεί πλήρως μόνο το 6 % των συστάσεων[79]· ζητεί να ενισχυθεί η χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων επιβολής, κατά

---

79 Civil Liberties Union for Europe, «European Commission’s Rule of Law Report 2025 – Gap Analysis» (Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2025 για το κράτος δικαίου — Ανάλυση ελλείψεων).

περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επί παραβάσει και της αιρεσιμότητας για τον προϋπολογισμό, όπως προβλέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων· καλεί την Επιτροπή να προσφεύγει συστηματικά σε συνοπτικές διαδικασίες και αιτήσεις λήψης προσωρινών μέτρων ενώπιον του ΔΕΕ σε υποθέσεις επί παραβάσει, και να κινεί διαδικασίες σχετικά με τη μη εφαρμογή των αποφάσεων του ΔΕΕ· σημειώνει με ανησυχία ότι στην πιο πρόσφατη έκθεση μόνο δύο κράτη μέλη έλαβαν πρόσθετη σύσταση σε σύγκριση με τον προηγούμενο κύκλο υποβολής εκθέσεων, παρά το γεγονός ότι η κατάσταση του κράτους δικαίου σε αρκετά κράτη μέλη δικαιολογεί την ανάληψη επείγουσας δράσης και σε άλλα κράτη μέλη απαιτεί την επείγουσα εφαρμογή των συστάσεων·

162. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Ουγγαρία συστηματικά δεν ανταποκρίνεται στις συστάσεις της Επιτροπής, χωρίς να έχει δώσει καμία συνέχεια σε έξι συστάσεις από το 2022·

163. τονίζει ότι η πολιτική που περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2022 σχετικά με την επιβολή του δικαίου της ΕΕ, η οποία διευκρινίζει ότι στόχος των διαδικασιών επί παραβάσει δεν είναι να χρησιμεύσουν ως μηχανισμοί έννομης προστασίας για μεμονωμένα άτομα, περιορίζει την πρόσβαση σε αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας σε καταστάσεις συνεχιζόμενης ή συστημικής μη συμμόρφωσης των κρατών μελών με το δίκαιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων του ΔΕΕ· καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει ετησίως έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των μέσων που είναι διαθέσιμα για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των αρχών του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη· υπενθυμίζει τις πρόσφατες προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Ćapeta στην υπόθεση C-769/22, που επιβεβαιώνει ότι το άρθρο 2 ΣΕΕ μπορεί να χρησιμεύσει ως χωριστή νομική βάση για τις διαδικασίες επί παραβάσει σε υποθέσεις όπου η άρνηση μιας αξίας αποτελεί τη βαθύτερη αιτία λοιπών παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης· υπογραμμίζει ότι η επικείμενη απόφαση στην υπόθεση αυτή θα μπορούσε να προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία την οποία θα πρέπει να αξιοποιήσει η Επιτροπή προκειμένου να αναλάβει πιο συστηματική και αποφασιστική δράση στο πλαίσιο διαδικασιών επί παραβάσει, υπό την επιφύλαξη της τελικής κρίσης του ΔΕΕ·

164. τονίζει ότι η έκδοση της έκθεσης για το κράτος δικαίου δεν επαρκεί για την ενίσχυση των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, αλλά ότι η έκθεση θα πρέπει να οδηγεί σε συγκεκριμένη δράση· επισημαίνει ότι θα πρέπει να δίνεται συστηματικά συνέχεια στα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου, όπου κρίνεται σκόπιμο, μέσω της χρήσης των διαθέσιμων μέσων επιβολής, σύμφωνα με τα προνόμια της Επιτροπής· ζητεί τη διαφανή παρακολούθηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις αποφάσεις του ΔΕΕ και, κατά περίπτωση, με τις αποφάσεις του

ΕΔΔΑ, μεταξύ άλλων μέσω της συνεκτίμησης των περιπτώσεων επίμονης μη συμμόρφωσης κατά την εφαρμογή των εν λόγω μέσων·

165. θεωρεί ότι τα ορόσημα της έκθεσης για το κράτος δικαίου θα πρέπει επίσης να καλύπτουν την ανεξαρτησία και την αποτελεσματική λειτουργία βασικών ανεξάρτητων και ρυθμιστικών αρχών· τονίζει ότι οι αρχές αυτές θα πρέπει να διασφαλίζουν διαφανείς, ανοικτές και αξιοκρατικές διαδικασίες για τον διορισμό και την αποπομπή της ηγεσίας τους·

166. υπενθυμίζει τις ανακοινώσεις της Επιτροπής της 3ης Απριλίου 2019 με τίτλο «Περαιτέρω ενδυνάμωση του κράτους δικαίου εντός της Ένωσης — Τρέχουσα κατάσταση και πιθανά επόμενα βήματα» και της 7ης Αυγούστου 2019 με τίτλο «Ενίσχυση του κράτους δικαίου εντός της Ένωσης — Στρατηγικό σχέδιο δράσης»· ζητεί η επικαιροποίησή τους να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες προκλήσεις και να διασφαλίζει την πλήρη επιχειρησιακή εφαρμογή τους·

167. υπογραμμίζει την ανάγκη αξιολόγησης των αναγκών σε ανθρώπινους πόρους και ικανότητες, δεδομένου του αιτήματος για μια πιο προδραστική παρακολούθηση του κράτους δικαίου· τονίζει τη σημασία του διυπηρεσιακού συντονισμού μεταξύ των σχετικών αρμόδιων γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής·

Οριζόντιες συστάσεις

168. πιστεύει ότι θα πρέπει να ενισχυθούν ο διοργανικός διάλογος και η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά το κράτος δικαίου· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο έχουν μέχρι στιγμής απορρίψει την πρότασή του για σύναψη διοργανικής συμφωνίας για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα· επιβεβαιώνει εκ νέου τη βούλησή του να επαναληφθούν οι συνομιλίες για τη συμφωνία αυτή, υπογραμμίζοντας την προστιθέμενη αξία ενός συγκροτημένου και προβλέψιμου πλαισίου· τονίζει ότι το επιχείρημα πως μια τέτοια συμφωνία θα ήταν υπερβολικά άκαμπτη δεν μπορεί να δικαιολογήσει την απραξία· ζητεί ρεαλιστικές λύσεις ώστε να βελτιωθεί ήδη από το παρόν στάδιο η συνεργασία· καλεί το Συμβούλιο να καταστήσει τον διάλογό του για το κράτος δικαίου πιο συμπεριληπτικό, προσκαλώντας εκπροσώπους από άλλα θεσμικά όργανα, όπως από την Επιτροπή της Βενετίας και το Κοινοβούλιο· τονίζει ότι η αποτελεσματικότητα της διευρυμένης εργαλειοθήκης της ΕΕ εξαρτάται από τη συνεκτική και συνεπή εφαρμογή της από όλα τα θεσμικά όργανα·

169. προτείνει, έως ότου θεσπιστεί ένας μηχανισμός της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα μέσω διοργανικής συμφωνίας, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να αναπτύξουν περαιτέρω μηχανισμούς συνεργασίας στο πλαίσιο αυτό, εισάγοντας έναν ετήσιο κύκλο για το κράτος δικαίου, που θα είναι δομημένος σε

διαφορετικές φάσεις, ενισχύοντας τη συνέχεια, τον συντονισμό και τον αντίκτυπο μεταξύ των θεσμικών οργάνων, και σχεδιασμένος με τρόπο που να καθιστά δυνατή τη σταδιακή επέκτασή του ώστε να καλύπτει όλες τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, διασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη και συνεκτική προσέγγιση για την προστασία τους·

170. υπενθυμίζει ότι οι συστάσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές προς τις προκλήσεις που εντοπίζονται, επαρκώς συγκεκριμένες ώστε να επιτρέπουν στα κράτη μέλη να δίνουν συγκεκριμένη και εφαρμόσιμη συνέχεια και να αξιολογούνται συστηματικά σε μεταγενέστερες εκδόσεις· ζητεί μια πιο ισορροπημένη, διαφανή και αξιόπιστη προσέγγιση για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης και της αποτελεσματικής συνέχειας· υπογραμμίζει ότι μια πιο συνεκτική εφαρμογή της προσέγγισης της Επιτροπής, ιδίως με την επισήμανση συστάσεων που παραμένουν ανεπίλυτες σε διάφορους κύκλους, θα ενίσχυε τη διαφάνεια, την ακρίβεια και την αξιοπιστία του πλαισίου παρακολούθησης·

171. τονίζει ότι, στο μέλλον, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα κράτη μέλη στα οποία η Επιτροπή έχει εντοπίσει σοβαρές και συστημικές παραβιάσεις, και καλεί την Επιτροπή να διακρίνει σαφώς τις περιπτώσεις αυτές στις συστάσεις της·

172. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της έκθεσης ώστε να καλύπτει όλες τις πτυχές του άρθρου 2 ΣΕΕ·

173. παροτρύνει την Επιτροπή να συμπεριλάβει στις μελλοντικές εκθέσεις της για το κράτος δικαίου έναν πυλώνα για την κοινωνία των πολιτών και έναν πυλώνα για την καταπολέμηση κάθε μορφής μίσους και διακρίσεων, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 του Χάρτη·

174. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει στις μελλοντικές εκθέσεις της για το κράτος δικαίου την προστασία της ακαδημαϊκής και καλλιτεχνικής ελευθερίας, καθώς και μέτρα για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σε διαδικτυακές πλατφόρμες από εγχώριους ή εξωτερικούς παράγοντες στο πλαίσιο του πυλώνα για την ελευθερία των μέσων μαζικής επικοινωνίας· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να συμπεριλάβει την καταγραφή και την παρακολούθηση των εγκλημάτων μίσους στον πυλώνα των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης·

175. επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ευρύτερους δείκτες, όπως τα θεμελιώδη δικαιώματα, η ισότητα των φύλων, η προστασία των μειονοτήτων και των ευάλωτων ομάδων και ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου·

176. υπενθυμίζει ότι η προστασία των μειονοτήτων αποτελεί μέρος των κριτηρίων προσχώρησης της Κοπεγχάγης· υπογραμμίζει την έλλειψη

νομικών εγγυήσεων σε επίπεδο ΕΕ που να διασφαλίζουν ότι τα κράτη μέλη τηρούν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν κατά τη διαδικασία προσχώρησης όσον αφορά την προστασία των μειονοτήτων·

177. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει μια πιο συνεκτική και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της εκλογικής ακεραιότητας στο πλαίσιο του πυλώνα ελέγχων και ισορροπιών και σε όλα τα κεφάλαια ανά χώρα, η οποία θα καλύπτει το νομικό και θεσμικό πλαίσιο, την πρακτική εφαρμογή του και τους βασικούς κινδύνους· τονίζει την ανάγκη ελέγχου της διαφθοράς, της κατάχρησης κρατικών πόρων και της χειραγώγησης των εκλογών· ζητεί συστηματική συνεργασία με την Επιτροπή της Βενετίας, το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και άλλους σχετικούς διεθνείς φορείς, καθώς και τη δέουσα αποτύπωση των συστάσεών τους στις αξιολογήσεις και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις των εκθέσεων για το κράτος δικαίου·

178. σημειώνει ότι ο επικαιροποιημένος κατάλογος ελέγχου για το κράτος δικαίου της Επιτροπής της Βενετίας αναγνωρίζει ότι η ΤΝ και οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και την προσβασιμότητα στη δημόσια διοίκηση και στα δικαστικά συστήματα· τονίζει ταυτόχρονα ότι, αν οι αρχές χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνολογίες χωρίς σαφή νομική βάση, ανθρώπινη εποπτεία και ισχυρές διασφαλίσεις, εγκυμονούνται σοβαροί κίνδυνοι για την ασφάλεια δικαίου, την ισότητα ενώπιον του νόμου, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική δικαστική προστασία· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει αυτούς τους κινδύνους και να διασφαλίσει ότι τα συστήματα ΤΝ αναπτύσσονται σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένων της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της αναλογικότητας και των αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας·

179. καλεί την Επιτροπή να προβαίνει σε διαρθρωμένο διάλογο και ευρεία διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών και τους ανεξάρτητους εποπτικούς φορείς και θεσμούς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, κατά τη σύνταξη της έκθεσης για το κράτος δικαίου·

180. καλεί την Επιτροπή να πραγματοποιεί, όποτε είναι δυνατόν, επιτόπιες επισκέψεις στα κράτη μέλη, αντί εικονικών επισκέψεων, καθώς οι επιτόπιες επισκέψεις μπορούν να παράσχουν πληρέστερη και πιο εμπεριστατωμένη εικόνα της κατάστασης που επικρατεί τοπικά·

181. τονίζει τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη λειτουργία της δημοκρατίας και στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχων και ισορροπιών στο οποίο βασίζεται το κράτος δικαίου· αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές

βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και αντιμετωπίζουν άμεσα προκλήσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν το κράτος δικαίου και την εκτελεστότητα των θεμελιωδών δικαιωμάτων· τονίζει τη σημασία της πρόληψης αδικαιολόγητων παρεμβάσεων στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και της διαφύλαξης της αυτονομίας τους, όπως προστατεύεται από το άρθρο 4 παράγραφος 2 και το άρθρο 5 παράγραφος 3 ΣΕΕ, τα οποία αναγνωρίζουν την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση ως μέρος της συνταγματικής ταυτότητας των κρατών μελών, καθώς και από το άρθρο 41 του Χάρτη σχετικά με το δικαίωμα χρηστής διοίκησης·

182. πιστεύει ακράδαντα ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά το κράτος δικαίου, και υπογραμμίζει ότι η αξιολόγηση της προσήλωσης των θεσμικών οργάνων της ΕΕ στις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής συνέπειας της Ένωσης όσον αφορά την προάσπιση αυτών των αξιών σε όλες τις πολιτικές και τις εξωτερικές δράσεις της, είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της νομιμότητας της ΕΕ· πιστεύει ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να δώσουν το παράδειγμα όσον αφορά την τήρηση των υψηλότερων δυνατών προτύπων για το κράτος δικαίου· επικρίνει την εξαίρεση της κατάστασης του κράτους δικαίου εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ από το πεδίο εφαρμογής της έκθεσης της Επιτροπής για το κράτος δικαίου του 2025· ζητεί να συμπεριληφθεί στις μελλοντικές εκθέσεις για το κράτος δικαίου ειδικό κεφάλαιο σχετικά με την τήρηση των προτύπων για το κράτος δικαίου από την ΕΕ, με βάση έναν ανεξάρτητο μηχανισμό ελέγχου·

183. καλεί το Συμβούλιο να διασφαλίσει πλήρη διαφάνεια, αλληλεπιδραστικότητα και προσανατολισμό στα αποτελέσματα όσον αφορά τον διάλογό του για το κράτος δικαίου, τη διαδικασία του άρθρου 7 και την εφαρμογή του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, μεταξύ άλλων εκδίδοντας λεπτομερή συμπεράσματα και παρέχοντας ανατροφοδότηση σχετικά με τα πορίσματα της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου· εκφράζει τη λύπη του για την αδυναμία του Συμβουλίου να σημειώσει ουσιαστική πρόοδο στην εν εξελίξει διαδικασία του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ και πιστεύει ότι οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση στη δράση του Συμβουλίου θα ισοδυναμούσε με παραβίαση της αρχής του κράτους δικαίου από το ίδιο το Συμβούλιο·

184. παροτρύνει το Συμβούλιο να διασφαλίσει ότι οι ακροάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά ανά προεδρία· τονίζει, ωστόσο, ότι η ελάχιστη αυτή συχνότητα δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως ανώτατο όριο, ούτε θα πρέπει οι ακροάσεις αυτές να περιορίζονται σε μια απλή διεκπεραιωτική άσκηση που θα επιτρέπει στην Προεδρία να εκπληρώνει τις αρμοδιότητές της πραγματοποιώντας μία μόνο επίσημη συνεδρίαση χωρίς να επιδιώκει ουσιαστική συνέχεια· καλεί το Συμβούλιο να δημοσιεύει πλήρη πρακτικά μετά από κάθε ακρόαση

και να παρέχει συγκεκριμένες συστάσεις και προθεσμίες για την εφαρμογή τους· επιμένει ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να συμμετέχει πλήρως σε όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με το άρθρο 7 ΣΕΕ· υπογραμμίζει ότι, ακόμη και ελλείψει ομοφωνίας, το Συμβούλιο δεν εμποδίζεται να προωθήσει τη διαδικασία, ιδίως με την έκδοση συγκεκριμένων συστάσεων που απευθύνονται στο οικείο κράτος μέλος, ιδίως στην Ουγγαρία, και τονίζει ότι η διαδικασία δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε περιοδικές ακροάσεις χωρίς ουσιαστική συνέχεια ή απτά αποτελέσματα·

185. επαναλαμβάνει τα πορίσματα και τις συστάσεις του ψηφίσματός του της 25ης Νοεμβρίου 2025 σχετικά με την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διαπιστώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, η ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση, σημειώνει ότι η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ουγγαρίας για μη συμμόρφωση με διάφορες διατάξεις του ευρωπαϊκού κανονισμού για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, καθώς και με ορισμένες απαιτήσεις των οδηγιών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων· υπογραμμίζει ότι, στις προτάσεις της στην υπόθεση C-829/24, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, η γενική εισαγγελέας Juliane Kokott έκρινε ότι η Ουγγαρία είχε παραβιάσει το δίκαιο της ΕΕ θεσπίζοντας νομοθεσία για την προστασία της εθνικής κυριαρχίας, η οποία μπορεί να υπονομεύσει τις θεμελιώδεις αρχές της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την προστασία από εξωτερικές πολιτικές παρεμβάσεις· υπογραμμίζει ότι, στις προτάσεις της στην υπόθεση C-225/24, Κοινοβούλιο κατά Επιτροπής, η γενική εισαγγελέας Tamara Ćapeta πρότεινε στο ΔΕΕ να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής να άρει την αναστολή της εκταμίευσης κονδυλίων της ΕΕ προς την Ουγγαρία, εγείροντας έτσι ανησυχίες σχετικά με τη συμμόρφωση με την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου·

186. καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη σύνδεση μεταξύ προληπτικών μέσων και μέσων αντίδρασης και να αξιοποιήσει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στον τομέα του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επί παραβάσει, του άρθρου 7 ΣΕΕ, του γενικού μηχανισμού αιρεσιμότητας και των οριζόντιων αναγκαίων πρόσφορων όρων του Χάρτη·

187. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον επικαιροποιημένο κατάλογο κριτηρίων ελέγχου για το κράτος δικαίου που εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Βενετίας και καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να τον ενσωματώσουν πλήρως στις διαδικασίες λήψης αποφάσεών τους· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει την προοπτική στενότερης συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης, ώστε να προωθηθεί το κεκτημένο του Συμβουλίου της Ευρώπης και της ΕΕ για το κράτος δικαίου μαζί με τα κράτη μέλη και εντός αυτών, και στα τέσσερα κεφάλαια της ετήσιας έκθεσής της για το κράτος δικαίου·

188. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει πλήρη συνοχή και συνέπεια σε όλα τα μέσα υποβολής εκθέσεων για το κράτος δικαίου, συμπεριλαμβανομένων της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου, των εκθέσεων για τη διεύρυνση και των ειδικών ανά χώρα συστάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου· τονίζει την ανάγκη για ενιαία μεθοδολογία και στενό συντονισμό μεταξύ των γενικών διευθύνσεων·

189. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν μια νοοτροπία κράτους δικαίου μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης, πρωτοβουλιών προβολής και προγραμμάτων αγωγής του πολίτη σχετικά με τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα· υπογραμμίζει τις δυνητικές επιπτώσεις της εσφαλμένης πληροφόρησης και της παραπληροφόρησης στη λειτουργία της δημοκρατίας και στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα προγράμματα αγωγής του πολίτη που προωθούν την κατανόηση των δημοκρατικών θεσμών, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στους πολίτες όλων των ηλικιών·

190. ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει το ενδεχόμενο κυκλοφορίας, την ίδια περίπου περίοδο, όλων των εκθέσεων που σχετίζονται με το κράτος δικαίου ή τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως οι ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωση με τον Χάρτη ή η έκθεση του FRA, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταυτόχρονη διεξαγωγή διαλόγου σχετικά με τα ζητήματα αυτά· επαναλαμβάνει την ανάγκη για μια ανάλογη διαδικασία σχετικά τη δημοκρατία· παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει την ευρεία διάδοση των πορισμάτων της σε όλα τα κράτη μέλη·

Ο ετήσιος κύκλος για το κράτος δικαίου

191. τονίζει ότι η ΕΕ έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σύνολο μέσων για την προάσπιση του κράτους δικαίου· επιμένει ότι η μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα μεταξύ του έργου κάθε θεσμικού οργάνου της ΕΕ και η ενισχυμένη λογοδοσία για την εφαρμογή αυτών των μέσων είναι ουσιαστικής σημασίας· υπογραμμίζει ότι η επανειλημμένη επίκληση της ανάγκης για νέα εργαλεία ή πρόσθετα διαδικαστικά στοιχεία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για αδράνεια ή ως αντιπερισπασμός από την πλήρη χρησιμοποίηση των ήδη διαθέσιμων μέσων· τονίζει ότι η αξιοπιστία του πλαισίου της ΕΕ για το κράτος δικαίου δεν εξαρτάται από τον πολλαπλασιασμό των μηχανισμών, αλλά από την πολιτική βούληση και την επιχειρησιακή ικανότητα να αξιοποιηθούν πλήρως οι υφιστάμενοι μηχανισμοί, καθώς και από την πλήρη συμμόρφωση και προάσπιση του κράτους δικαίου από τα ίδια τα θεσμικά όργανα της ΕΕ στις δράσεις τους·

192. σημειώνει ότι η πρόταση για έναν ολοκληρωμένο ετήσιο κύκλο για το κράτος δικαίου, στην οποία αναφέρθηκε η Πρόεδρος της Επιτροπής στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2025,

και η ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ των δημοσιονομικών εργαλείων και του κράτους δικαίου στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της Επιτροπής για την περίοδο 2028-2034 αποτελούν στοιχεία που ευθυγραμμίζονται με τις προτάσεις του Κοινοβουλίου και συμβαδίζουν με την ανάγκη να σημειωθεί πρόοδος στην αποτελεσματική και συνεκτική εφαρμογή όλων των υφιστάμενων μέσων και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ·

193. ενθαρρύνει μια σειρά βελτιώσεων, με βάση την έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, προκειμένου να ενισχυθούν η συνέχεια, ο συντονισμός και ο αντίκτυπος του ετήσιου κύκλου για το κράτος δικαίου:

α) τον καθορισμό συγκεκριμένης ημερομηνίας για την ετήσια δημοσίευση της έκθεσης της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, κατά προτίμηση τον Ιούνιο, με σκοπό να διασφαλιστεί μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και να καταστεί δυνατός ο αποτελεσματικός προγραμματισμός των εργασιών τόσο της Επιτροπής όσο και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, και την καθιέρωση, παράλληλα, κατάλληλης μεταβατικής περιόδου, ώστε να μην διαταραχθεί το υφιστάμενο εσωτερικό χρονοδιάγραμμα του κύκλου και να διασφαλιστεί ότι διατηρούνται επαρκή χρονικά περιθώρια και πόροι·

β) την ενσωμάτωση στην ανάλυσή της για το κράτος δικαίου τόσο της γενικής ανακοίνωσής της όσο και των ειδικών ανά χώρα αξιολογήσεών της, παραπομπών σε διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες και συγκρίσιμες έγκυρες πηγές που καθιστούν δυνατή μια πιο ποσοτική και βασισμένη σε δεδομένα αξιολόγηση και συμβάλλουν σε μεγαλύτερη διαφάνεια, συγκρισιμότητα και μεθοδολογική συνέπεια σε όλα τα μέσα παρακολούθησης του κράτους δικαίου στην ΕΕ·

γ) την επισήμανση της σημασίας του πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης ως πηγής συγκριτικών δεδομένων·

δ) τη διασφάλιση της αμεροληψίας στην αξιολόγηση της Επιτροπής και στις επακόλουθες ενέργειές της κατά την αντιμετώπιση ζητημάτων κράτους δικαίου στα κράτη μέλη· τη διασφάλιση αμερόληπτης διαδικασίας αξιολόγησης στους κόλπους της Επιτροπής, με τη συμμετοχή της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης στην εκπόνηση της έκθεσης· την ενίσχυση της συνεργασίας της Επιτροπής με ενωσιακά και διεθνή όργανα, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογεί τη συμμόρφωση με το κράτος δικαίου και την τήρησή του εντός των ίδιων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ·

ε) τη διασφάλιση σαφούς και επακριβούς διατύπωσης των συστάσεων·

στ) την αποσαφήνιση της μεθοδολογίας για τη διατύπωση των συστάσεών της·

ζ) τη διάκριση των συστάσεων που αφορούν σοβαρές και συστημικές ανησυχίες από τις άλλες παρατηρήσεις, προκειμένου να επισημαίνονται κατ' αυτόν τον τρόπο οι καταστάσεις στις οποίες υπάρχει δυνητικός κίνδυνος σοβαρής και συστημικής παραβίασης του κράτους δικαίου·

η) τη σύνδεση των συστάσεων που προσδιορίζονται ως σοβαρές και συστημικές με την αποδέσμευση κονδυλίων, με την εκταμίευση να εξαρτάται από την αποδεδειγμένη πρόοδο που επαληθεύεται μέσω κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης· τον σαφή προσδιορισμό των συστάσεων που έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και τη δέουσα παρακολούθησή τους στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα όσον αφορά το κράτος δικαίου και άλλων δημοσιονομικών εργαλείων·

θ) την αξιολόγηση όχι μόνο του βαθμού εφαρμογής των προηγούμενων συστάσεων, αλλά και την έκδοση νέων συστάσεων, όπου είναι απαραίτητο· αντί του περιορισμού της αξιολόγησης στη μέτρηση της προόδου μόνο σε σχέση με το προηγούμενο έτος αναφοράς, αποτύπωση, στην αξιολόγηση, της συνολικής εξέλιξης από τη δημοσίευση της αρχικής σύστασης, προκειμένου να παρέχεται σαφής βάση αναφοράς για την εφαρμογή της·

ι) τη συμπερίληψη σε κάθε κεφάλαιο της έκθεσης για το κράτος δικαίου ειδικής ενότητας για την εφαρμογή των αποφάσεων τόσο του ΔΕΕ όσο και του ΕΔΔΑ·

ια) τη συμπερίληψη, στην ανάλυση, ειδικής ενότητας σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ όταν σχετίζεται με την προάσπιση του κράτους δικαίου·

194. τονίζει ότι, σε μεταγενέστερο στάδιο του κύκλου, το Κοινοβούλιο πρέπει να ασκεί πλήρως τις εξουσίες και τα προνόμιά του που απορρέουν από τις Συνθήκες μέσω του ψηφίσματός του σε απάντηση στην έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, το οποίο θα μπορούσε να προσφέρει απτή προστιθέμενη αξία και, για τον σκοπό αυτόν, προτείνει το ψήφισμα του Κοινοβουλίου:

α) να εγκρίνεται το αργότερο έως τον Μάρτιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι η συμβολή του μπορεί να ληφθεί δεόντως υπόψη·

β) να αξιοποιεί πληρέστερα τις υφιστάμενες δομές, ιδίως την ομάδα εργασίας DRFMG, για τη διοργάνωση ακροάσεων και αποστολών με βάση τα ζητήματα που εντοπίζει η Επιτροπή, οι οποίες θα μπορούσαν στη συνέχεια να συμβάλουν στη σύνταξη της έκθεσης της Επιτροπής·

γ) να συγκεντρώνει τα σημαντικότερα πορίσματα που προκύπτουν από την έκθεση της Επιτροπής, τις δραστηριότητες παρακολούθησης της DRFMG, τους ετήσιους διαλόγους του Συμβουλίου και τις συνεισφορές της κοινωνίας των πολιτών·

δ) να επισημαίνει τις βέλτιστες πρακτικές που προσδιορίζονται κατά την ετήσια διακοινοβουλευτική συνεδρίαση επιτροπών σχετικά με το κράτος δικαίου, με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή συγκεκριμένων συστάσεων·

ε) να αξιολογεί την εφαρμογή των προηγούμενων ετήσιων συστάσεων της Επιτροπής κατά τη διάρκεια διαδοχικών ετών, προσδιορίζοντας τάσεις και θετικές ή αρνητικές εξελίξεις·

στ) να περιλαμβάνει διεξοδική ανάλυση όλων των χωρών για τις οποίες έχει ενεργοποιηθεί η διαδικασία του άρθρου 7 ή για τις οποίες έχουν εντοπιστεί σοβαρές και συστημικές ανησυχίες όσον αφορά το κράτος δικαίου στις εκθέσεις της Επιτροπής·

195. ζητεί από την Επιτροπή να παρέχει, κατά το τελικό στάδιο του κύκλου, εκτός από την ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου που υποβάλλεται στην ολομέλεια του Ιουνίου, δομημένη συνέχεια, σε άλλον χρόνο, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη το ψήφισμα και οι συστάσεις του Κοινοβουλίου· ζητεί, επιπλέον, ειδική ανταλλαγή απόψεων με την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων σχετικά με την εν λόγω συνέχεια·

196. ζητεί από το Συμβούλιο να λαμβάνει δεόντως υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις που διατυπώνονται στην έκθεση της Επιτροπής για το κράτος δικαίου, καθώς και το ψήφισμα του Κοινοβουλίου που εγκρίνεται σε απάντηση σε αυτήν· τονίζει ότι τα εν λόγω συμπεράσματα και συστάσεις θα πρέπει να αποτυπώνονται δεόντως στις συζητήσεις και τις επακόλουθες ενέργειες του Συμβουλίου και να ενσωματώνονται συστηματικά στην αξιολόγησή του όσον αφορά τις εν εξελίξει διαδικασίες σύμφωνα με το άρθρο 7 ΣΕΕ·

°

° °

197. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.